

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการสอแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 1

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 สมาชิกในครอบครัว
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เก่าแก่มากที่สุดสถาบันหนึ่งซึ่งเกิดมาพร้อมกับสังคมมนุษย์ ครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่เล็กที่สุดซึ่งตามปกติคนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันจะมีความผูกพันเป็นเครือญาติกัน ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายองค์ประกอบของครอบครัวได้
2. บอกความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวได้
3. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวได้

ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันภายในบ้านเดียวกัน โดยมีการกินอยู่ใช้จ่ายร่วมกัน คือ ช่วยกันหา ช่วยกันผลิต ช่วยกันบริการ และช่วยกันใช้

องค์ประกอบในครอบครัว ประกอบด้วย

1. หัวหน้าครอบครัว ซึ่งโดยปกติจะเป็นพ่อ หรือ แม่
2. สมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิต ได้แก่ ลูก หลาน พี่น้อง ญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา
3. สมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันทางสังคม ได้แก่ เพื่อน คนรับใช้ ลูกจ้าง เป็นต้น

ความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ของสมาชิกที่มีต่อบุคคลต่าง ๆ ในครอบครัว เช่น ปู่ คือ พ่อของพ่อ ย่า คือ แม่ของพ่อ ตา คือ พ่อของแม่ ยาย คือ แม่ของแม่ ป้า คือ พี่สาวของพ่อหรือของแม่ เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดูภาพครอบครัวหนึ่งกำลังรับประทานอาหารแล้วร่วมกัน
สนทนาในหัวข้อต่อไปนี้

1. ในภาพมีใครบ้าง
2. มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
3. เปรียบเทียบภาพนี้กับชีวิตจริงของนักเรียนว่ามีความคล้ายกันหรือแตกต่างกัน

อย่างไร

ขั้นครูเสนอทบทวนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสมาชิกในบ้านของนักเรียนว่ามีใครบ้าง เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างไรและถ้าในครอบครัวใดครอบครัวหนึ่งขาดสมาชิกคนใดคนหนึ่งในครอบครัวไปจะเกิดผลเป็นอย่างไร เช่น ขาดปู่ ผลจะเป็นอย่างไร ขาดบิดา ผลจะเป็นอย่างไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนแผนภูมิองค์ประกอบของครอบครัวลงบนกระดานดำ โดยสรุปว่าองค์ประกอบของครอบครัวประกอบด้วยส่วนใหญ่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก และสมาชิกคนอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะผูกพันกันโดยเป็นเครือญาติ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ป้า น้า อา หรือแม้แต่คนอาศัยก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบของครอบครัวด้วย แล้วให้นักเรียนจดบันทึก

3. ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนอธิบายความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวแต่ละคน โดยเขียนสรุปลงบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนจดบันทึก

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรมเรื่อง "สมาชิกในครอบครัว" ให้แต่ละกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง โดยมีนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในวันเตรียมการก่อน ใช้แผนการสอนที่ 1 แล้ว) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจจะกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้ แต่ละกลุ่มให้ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เก่งหรือเข้าใจเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนดให้ โดยไม่ช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ซองกิจกรรม"เรื่องสมาชิกในครอบครัว"
2. ภาพเกี่ยวกับสมาชิกในบ้าน
3. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานของกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพชั้นน้ำ



บัตรคำสั่งที่ 1

เรื่อง สมาชิกในครอบครัว

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านคำสั่งให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

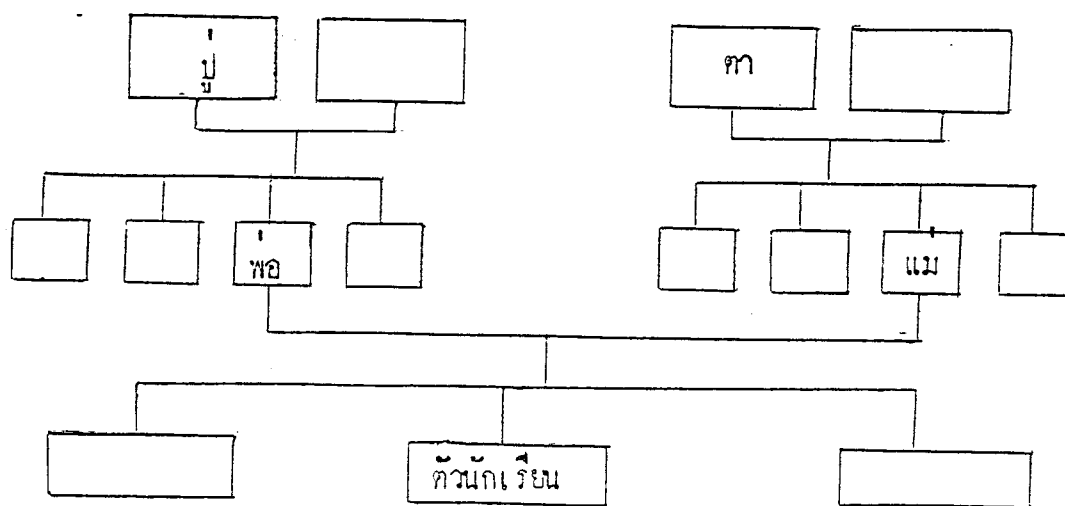
โปรดอ่านบัตรคำสั่งด้วยความตั้งใจและปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้ามีปัญหาหรือสงสัยให้ย้อนกลับมาอ่านบัตรคำสั่งอีกครั้ง , ประึกษากันในกลุ่ม, หรือถามครู

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมที่ 1 ให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 บัตร
2. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเติมสมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของครอบครัวให้สมบูรณ์ในแผนภูมิที่กำหนดให้ (ให้ทำในบัตรกิจกรรม)
3. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนอธิบายความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวตามที่กำหนดให้ (ให้ทำในบัตรกิจกรรม)
4. สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถเติมสมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของครอบครัวหรือไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวตามที่กำหนดให้ได้ เพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาดีและสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบท้ายบทเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. หลังจากทำกิจกรรมที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ศึกษาบัตรคำสั่งที่ 2 และทำกิจกรรมที่ 2 ต่อไป

บัตรกิจกรรมที่ 1

ตอนที่ 1

1. ให้นักเรียนเติมสมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิตลงในแผนภูมิที่กำหนดให้



ตอนที่ 2

2. ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวตามที่กำหนดให้

ความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิก

ปู่ คือ

ย่า คือ

ตา คือ

ยาย คือ

ลุง คือ

ป้า คือ

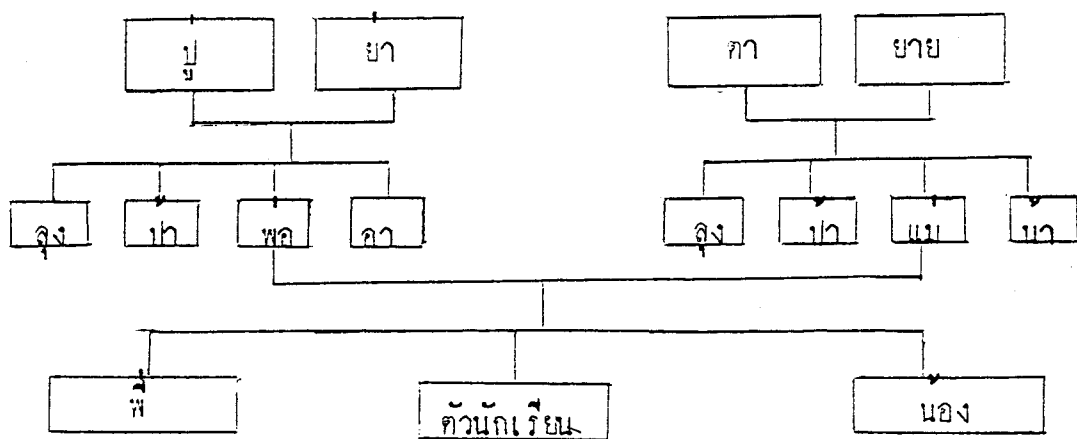
น้า คือ

อา คือ

บัตรเฉลย

ตอนที่ 1

1. ให้นักเรียนเติมสมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิตลงในแผนภูมิที่กำหนดให้



ตอนที่ 2

2. ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวตามที่กำหนดให้

ความสัมพันธ์ของตนเองกับสมาชิก

ปู่ คือ พ่อของพ่อ

ย่า คือ แม่ของพ่อ

ตา คือ พ่อของแม่

ยาย คือ แม่ของแม่

ลุง คือ พี่ชายของพ่อหรือของแม่

ป้า คือ พี่สาวของพ่อหรือของแม่

น้า คือ น้องสาวหรือน้องชายของแม่

อา คือ น้องสาวหรือน้องชายของพ่อ

บัตรคำสั่งที่ 2
เรื่อง สมาชิกในครอบครัว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้สมาชิกแต่ละคน คนละ 1 บัตร
2. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนตอบคำถามลงในบัตรคำถาม
3. สมาชิกในกลุ่มคนใดที่ตอบคำถามไม่ได้ หรือยังสงสัยในคำถามบางข้อให้จับคู่กับสมาชิกที่เข้าใจและตอบคำถามได้ เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจ ส่วนสมาชิกที่เหลือที่ไม่มีปัญหาให้ทำกิจกรรมด้วยตนเองต่อไป แต่ถ้าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือจะต้องช่วยกันที่
4. เมื่อสมาชิกทุกคนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มนำบัตรเฉลย ที่อยู่ในซองกิจกรรมมาตรวจคำตอบร่วมกัน ถ้าคำตอบใดผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และซักถามว่ามีเพื่อนสมาชิกคนใดยังไม่เข้าใจ ถ้ามี ให้สมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาอธิบายจนเพื่อนคนอื่น ๆ เข้าใจตามด้วย

บัตรคำถาม

ให้นักเรียนทำลงกระดาษคำตอบที่ให้มาในช่องกิจกรรม

คำถาม

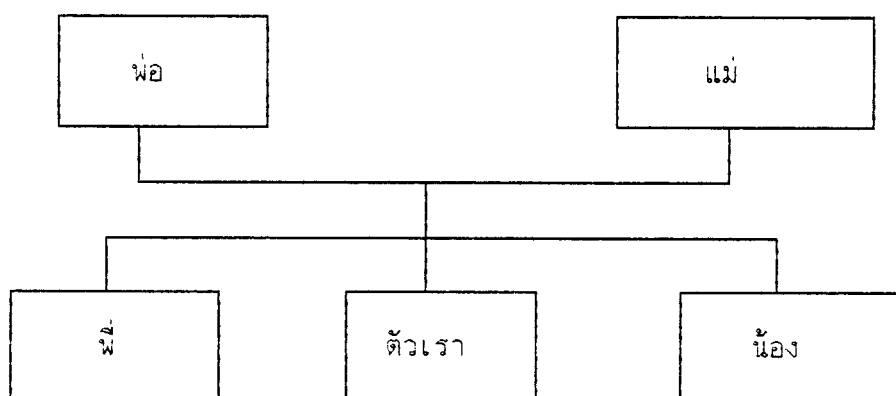
1. บุคคลใดบ้างที่ถือว่าเป็นญาติผู้ใหญ่.....
2. จงอธิบายถึงองค์ประกอบของครอบครัว
3. ปู่ คือใคร มีความสัมพันธ์กับนักเรียนในลักษณะใด
4. ยาย คือใคร มีความสัมพันธ์กับนักเรียนในลักษณะใด
5. ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิองค์ประกอบของสมาชิกในครอบครัวว่านักเรียนว่ามีใครบ้าง

บัตรเฉลย
เรื่อง สมาชิกในครอบครัว

ตัวอย่างคำตอบ

1. ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา
2. องค์ประกอบของครอบครัว คือ จะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น พ่อ - แม่ , ปู่ , ย่า , ตา , ยาย , ลุง , หลาน , หรือ แม้แต่ผู้อาศัย
3. ปู่ คือ พ่อของพ่อของเรา มีความสัมพันธ์กับเรา โดยเป็นญาติผู้ใหญ่
4. ยาย คือ แม่ของแม่ของเรา มีความสัมพันธ์กับเรา โดยเป็นญาติผู้ใหญ่

ตัวอย่างคำตอบ



แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 2

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2

บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การที่สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนของตน รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวย่อมมีความสุข

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อครอบครัวได้
2. อธิบายผลดีผลเสียของพฤติกรรมต่าง ๆ ในการปฏิบัติต่อครอบครัวได้
3. อธิบายวิธีปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนต่อครอบครัวได้อย่างเหมาะสม
4. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติต่อครอบครัวได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การอยู่ร่วมกันในสังคม มนุษย์ต้องรู้จักบทบาทของตนและปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทนั้น ๆ เช่น บทบาทของความเป็นผู้นำ บทบาทของความเป็นพ่อ บทบาทของความเป็นลูก ซึ่งจะต้องเคารพเชื่อฟัง พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ นอกจากนั้นยังต้องรู้จักการปฏิบัติตนที่มีต่อบุคคลต่าง ๆ ในครอบครัว มีการดูแลเอาใจใส่เลี้ยงดู บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ที่สูงอายุ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของไทยที่สืบทอดกันมาช้านาน

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของพ่อ - แม่ ควรปฏิบัติต่อกัน
 - เดือนไม่ให้ทำชั่ว
 - อุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษา
 - สั่งสอนอบรมให้เป็นคนดี
 - ปกครองดูแลบุตร
 - ให้การศึกษาเล่าเรียน
 - เป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตร
 - มอบทรัพย์สินสมบัติไว้ในโอกาสอันควร
 - แนะนำคุ้มครองที่ดีให้
2. หน้าที่และความรับผิดชอบของลูกที่ควรปฏิบัติต่อ พ่อ - แม่
 - อุปการะเลี้ยงดูท่านเมื่อถึงเวลาอันควร
 - ประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะบุตร
 - เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้

- บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ในการปกครองดูแลของบิดา-มารดา
- ช่วยทำงานของท่าน
- เชื้อนึ่งคำสั่งสอนของท่าน

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของสามีที่ควรปฏิบัติต่อภรรยา

- ยกย่องให้เกียรติสมฐานะ
- ไม่ดูหมิ่น - ไม่นอกใจ
- ช่วยทำงานในบ้านตามโอกาสอันควร

หน้าที่และความรับผิดชอบของภรรยาที่ควรปฏิบัติต่อสามี

- จัดบ้านให้เรียบร้อย - ไม่นอกใจสามี
- เอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัว
- ช่วยเหลือสามีในกิจกรรมบางอย่าง

4. หน้าที่และความรับผิดชอบที่ พี่และน้อง ควรปฏิบัติต่อกัน

หน้าที่และความรับผิดชอบที่พี่ควรปฏิบัติต่อน้อง

- ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี
- ดูแลให้คำแนะนำตักเตือนน้อง
- ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ ช่มเหล่งน้อง

หน้าที่และความรับผิดชอบที่น้องควรปฏิบัติต่อพี่

- เคารพและยอมรับคำแนะนำตักเตือนของพี่
- ปฏิบัติช่วยเหลือเท่าที่ทำได้
- ไม่เคืองหรือดื้อรั้นกับพี่

ผลดีของการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสมาชิกในครอบครัว

1. ครอบครัวสงบสุข ไม่มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกัน
2. งานต่าง ๆ ภายในบ้านเสร็จเร็ว สมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่จำเป็นต้องรับภาระ
3. มีเวลาว่างสำหรับการพักผ่อนร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวมากขึ้น
4. สมาชิกในบ้านมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
5. สภาพทางเศรษฐกิจดี ไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว

คนเดียว

ผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนต่อสมาชิกในครอบครัว

1. ครอบครัวไม่สงบสุข มีปัญหาขัดแย้ง
2. บ้านไม่น่าอยู่ งานในบ้านไม่เสร็จ
3. สมาชิกคนใดคนหนึ่งภายในบ้านต้องรับภาระมากเกินไป อาจเจ็บป่วยได้
4. สมาชิกภายในบ้านมีสุขภาพจิตไม่ดี
5. มีปัญหาทางเศรษฐกิจ เงินไม่พอใช้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวที่ทำกิจกรรมร่วมกันแล้วสนทนาเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้

- นักเรียนสังเกตเห็นใครบ้างในภาพ
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อดูภาพนั้น

ขั้นครูเสนอทบทวนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. ให้นักเรียนดูภาพประกอบคำบรรยาย"เรือน้ำสนสน" (ภาคผนวก) แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพในหัวข้อ ดังนี้
 - ความรู้สึกที่มีต่อภาพที่ดูเป็นอย่างไร
 - ลักษณะการปฏิบัติตามของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวมีความเหมาะสมหรือไม่
2. ขออาสาสมัครจากแต่ละกลุ่มมาเขียนสรุปบทบาทของตัวละครในบ้านสนสนที่กระดานดำ

3. ครูอภิปรายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง (ตามเนื้อหา) และเน้นให้นักเรียนมีความรู้สึกชื่นชมและมีความต้องการที่จะปฏิบัติตาม เหมือนตัวละครในบ้านสนสน

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรม"บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตามของสมาชิกในครอบครัว"ให้แต่ละกลุ่ม โดยให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรคำสั่ง
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อน

ใช้แผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหา
จะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจจะกระทำโดย การอธิบาย การตั้ง
คำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแล
อยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง
และส่งเสริมให้ แต่ละกลุ่มให้ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียน
เก่งหรือเข้าใจเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ
จนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนดให้
โดยสมาชิกในกลุ่มไม่ช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนการสอน

1. ซองกิจกรรม"บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว"
2. ภาพเกี่ยวกับสมาชิกในบ้าน ภาพบ้านแสนสุข
3. แบบทดสอบย่อย

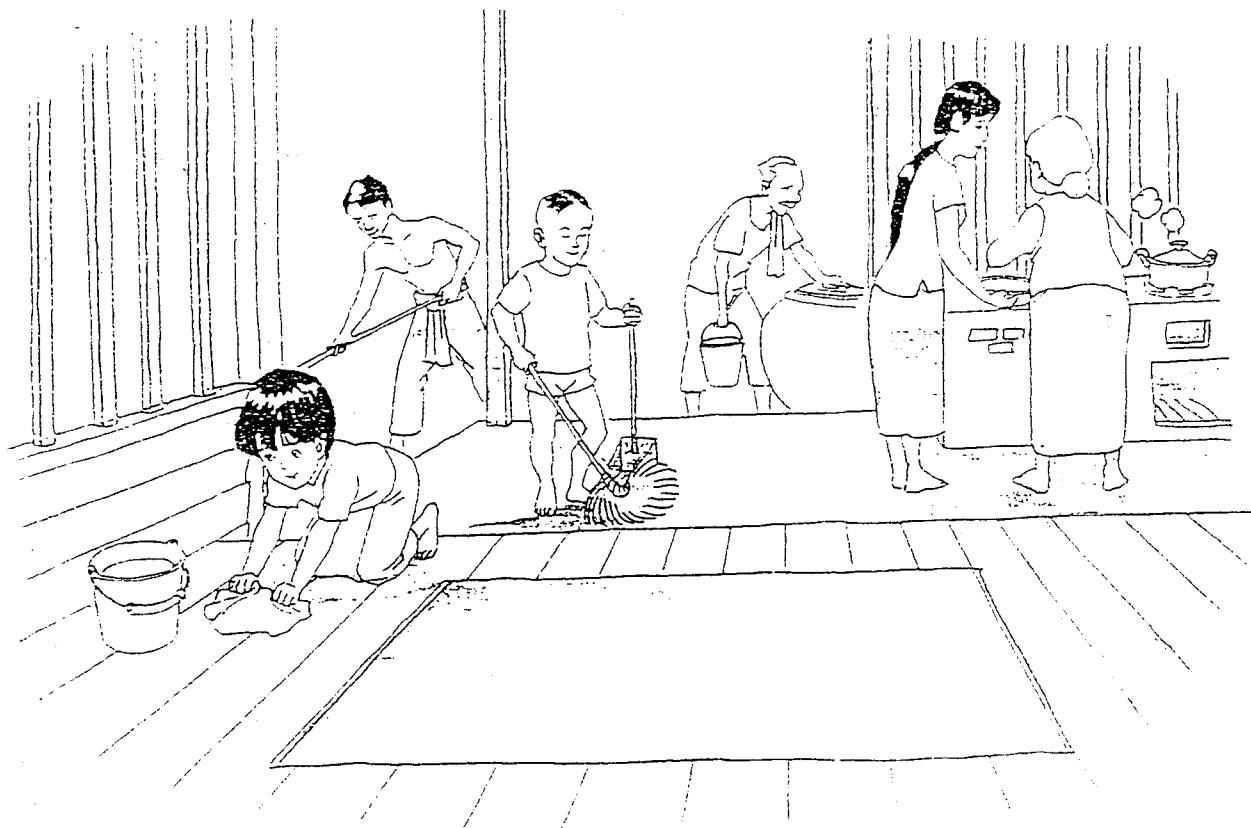
การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจขณะทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานของกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพชั้นน้ำ



บ้านแสนสุข



เช้าวันอาทิตย์นี้ดีที่สุด
 ทุกคนหยุดอยู่บ้านกันพร้อมหน้า
 ทั้งพ่อแม่พี่ชายและยายตา
 มีเวลาอยู่ด้วยกันในวันนี้
 แม่กับยายเจ้าประจำทำอาหาร
 ทั้งคาวหวานเอมอร่อยไม่คอยเหน็ด
 ตากับพ่ออยู่หลังบ้านงานมากมี
 พรวันดินในแปลงที่ทำสวนครัว

ฉันกับพี่ตามถนัดช่วยจัดบ้าน
ถือเป็นงานยิ่งใหญ่ไม่ปวดหัว
ปิดกวาดถูทุกห้องไม่หมองมัว
สะอาดทั่วสวยทุกที่ฝีมือใคร
เสียงยายเรียกเมื่อกับข้าวมีเข้าเสิร์ฟ
เห็นจานเด็ดแล้วชวนให้น้ำลายไหล
แม่ปูเสื่อทุกคนพร้อมล้อมวงไว
ต่างอ้มท้องอ้มใจในบ้านเรา

บัตรคำสั่ง

เรื่อง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว

โปรดอ่านบัตรคำสั่งด้วยความตั้งใจและปฏิบัติตามคำสั่งตามลำดับชั้น

1. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมและบัตรคำถามให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนอย่างละ 1 บัตร
2. ให้นักเรียนทุกคนอ่านบัตรกิจกรรมอย่างน้อย 2 เที้ยว
3. หลังจากนั้นให้นักเรียนทุกคนอ่านคำถามจากบัตรคำถามแล้วตอบลงในกระดาษคำตอบที่ครูให้มาในช่องกิจกรรม
4. ในการทำกิจกรรมกลุ่มให้สมาชิกทุกคนช่วยเหลือกัน โดยสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดี จะต้องช่วยอธิบายในส่วนที่เพื่อนไม่เข้าใจ โดยอ่านตัวอย่างคำตอบให้เพื่อนฟัง การซักถามเพื่อนเพื่อทดสอบความเข้าใจ ในกรณีที่สมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจเนื้อหา 1 คน ให้คนที่เข้าใจเนื้อหาดี จับคู่อธิบาย และถ้ามีสมาชิกไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน ให้อธิบายพร้อมกัน ส่วนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาและสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเองได้ ให้ทำกิจกรรมต่อไป แต่ถ้าเพื่อนสมาชิกคนใดในกลุ่มต้องการคำอธิบาย หรือขอคำแนะนำให้ช่วยทันที
5. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดพลาด ให้แก้ไขให้ถูกต้อง และคนที่เข้าใจดีช่วยอธิบายสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะอะไร
6. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้นักเรียนช่วยกันเก็บบัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรคำถาม บัตรเฉลย เข้าช่องให้เรียบร้อย

บัตรกิจกรรม

เรื่อง บทบาทหน้าที่และวิธีปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในบัตรคำถาม

สมาชิกในครอบครัวเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในครอบครัวเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคน ที่จะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองดังนี้

หน้าที่ของบิดามารดา บิดามารดาเป็นหัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสมาชิกในครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตครอบครัวอย่างยิ่ง จึงควรปฏิบัติดังนี้

1. ประกอบอาชีพในทางสุจริต มีความซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน
2. รู้จักหาทรัพย์ และใช้จ่ายทรัพย์ เพื่อประโยชน์และความสุขของครอบครัว
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของบุตรในด้านความประพฤติ และการปฏิบัติตนในทางที่ถูก
4. เลี้ยงดูบุตรและอบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี มีศีลธรรมและมีวินัย
5. ให้การศึกษามอบบุตร สนับสนุนให้ศึกษาเล่าเรียนตามความสามารถ

หน้าที่ของสามีภรรยา สามีภรรยาควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. มีแนวความสนใจอย่างเดียวกัน ใจคอหนักแน่น ปรับตัวเข้าหากันได้
2. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเสียสละพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
3. เอาใจใส่ ห่วงใยต่อกัน เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข และพยายามเข้าใจความรู้สึก

ของกันและกัน

4. สามีต้องปฏิบัติต่อภรรยาโดยการยกย่องภรรยา ไม่ดูหมิ่น ไม่นอกใจ มอบความเป็นใหญ่ในบ้านเรือนให้แก่ภรรยา

5. ภรรยาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อสามีโดยการจัดการครอบครัวให้เรียบร้อย

หน้าที่ของบุตร บุตรที่ดีควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้ความเคารพ เชื่อฟัง ปฏิบัติตามคำสั่งสอนอบรมด้วยความเต็มใจ
2. เมื่ออยู่ในวัยเรียนควรตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่
3. ช่วยเหลือบิดามารดาทำงานเพื่อที่จะทำได้ เช่น ช่วยงานบ้าน หรือ ช่วยงานในงานอาชีพ

งานอาชีพ

4. รู้จักประหยัดและออมทรัพย์ รู้วิธีประหยัดโดยการเลือกซื้อของต่าง ๆ ที่เหมาะสม

5. ปฏิบัติตนเป็นคนดีมีระเบียบวินัย มีกิริยามารยาทงดงาม รักษาชื่อเสียงของครอบครัว

การปฏิบัติต่อญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย เราต้องให้ความเคารพและเชื่อฟัง
ท่าน ช่วยเหลือท่านด้วยความเต็มใจ

การปฏิบัติต่อผู้อาศัยในบ้าน เราต้องพูดจากับผู้อยู่อาศัยในบ้านด้วยความสุภาพ
จริงใจ ได้ถามทุกข์สุข ให้ความรัก ความอบอุ่น เป็นต้น

บัตรคำถาม

เรื่อง บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนตอบคำถามทั้งตอนที่ 1 และตอนที่ 2

ตอนที่ 1. จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. จงบอกผลดีของการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสมาชิกในครอบครัว

.....

2. นักเรียนมีหลักการปฏิบัติต่อญาติผู้ใหญ่อย่างไร

3. ในฐานะที่เป็นสมาชิกในครอบครัวนักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....

4. ในฐานะเป็นลูก นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรต่อพ่อ - แม่

.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่ถูกต้องและกาเครื่องหมาย x หน้า

คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

..... 1. หัวหน้าครอบครัวเป็นคนดี มีความสามารถแต่ผู้เดียว ครอบครัวก็มีความสุข

..... 2. มาลี นับเสื้อผ้าที่สะอาดแล้วเก็บเข้าตู้เสื้อผ้าตามคำแนะนำของพี่สาว

..... 3. เกรียง ไกรไม่ชอบคุยกับย่าเพราะย่ามักจะให้เขาอ่านหนังสือให้ฟังบ่อย

..... 4. เมื่อพ่อหรือแม่ของนักเรียนไม่สบาย ควรไปตามญาติ ๆ มาดูแลท่าน

..... 5. ญาติผู้ใหญ่มีความสำคัญต่อครอบครัวคือให้คำปรึกษาแนะนำตามโอกาสอันควร

..... 6. คุณสมบัติที่ดีของสมาชิกในครอบครัวคือ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน

บัตรเฉลย

ตอนที่ 1 จงเติมคำตอบในช่องว่างให้ถูกต้อง

ตัวอย่างคำตอบ

1. ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
2. เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่านปฏิบัติตามด้วยความเคารพ
3. รับผิดชอบงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. เชื่อฟังคำสั่งสอน อบรม ช่วยเหลือเท่าที่สามารถทำได้ อุปการะเลี้ยงดูท่าน

เมื่อถึง เวลาอันควร ประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะบุตร

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่ถูกต้องและกาเครื่องหมาย x หน้า

คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

- | | | | | | |
|-------------------|----|-----------------------|----|-----------------------|----|
| $\frac{x}{x}$ | 1. | $\frac{\quad}{\quad}$ | 2. | $\frac{x}{\quad}$ | 3. |
| $\frac{x}{\quad}$ | 4. | $\frac{\quad}{\quad}$ | 5. | $\frac{\quad}{\quad}$ | 6. |

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 3

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2

บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การที่สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนของตน รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวย่อมมีความสุข

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายหน้าที่ของนักเรียนที่มีต่อครอบครัวได้
2. อธิบายผลดีผลเสียของพฤติกรรมต่าง ๆ ในการปฏิบัติต่อครอบครัวได้
3. อธิบายวิธีปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ของตนต่อครอบครัวได้อย่างเหมาะสม
4. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติต่อครอบครัวได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ต้องรู้จักบทบาทของตนและปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทนั้น ๆ เช่น บทบาทของความเป็นผู้นำ บทบาทของความเป็นพ่อ บทบาทของความเป็นลูก ซึ่งจะต้องเคารพเชื่อฟัง พ่อ แม่ ญาติผู้ใหญ่ นอกจากนั้นยังต้องรู้จักการปฏิบัติตน ที่ดีต่อบุคคลต่าง ๆ ในครอบครัว มีการดูแลเอาใจใส่เลี้ยงดู บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ที่สูงอายุ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของไทยที่สืบทอดมาช้านานแล้ว

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของพ่อ - แม่ ควรปฏิบัติต่อลูก
 - เตือนไม่ให้ทำชั่ว
 - ปลูกฝังนิสัยดีและให้การศึกษา
 - สั่งสอนอบรมให้เป็นคนดี
 - ปกครองดูแลบุตร
 - ให้การศึกษาเล่าเรียน
 - เป็นผู้แทน โดยชอบธรรมของบุตร
 - มอบทรัพย์สินสมบัติไว้ในโอกาสอันควร
 - แนะนำคุ้มครองที่ดีให้
2. หน้าที่และความรับผิดชอบของลูกที่ควรปฏิบัติต่อ พ่อ - แม่
 - ปลูกฝังนิสัยดีและให้การศึกษา
 - ประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะบุตร
 - เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้

- บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ในการปกครองดูแลของบิดา-มารดา
- ช่วยทำงานของท่าน
- เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของสามีที่ควรปฏิบัติต่อภรรยา

- ยกย่องให้เกียรติสมฐานะ
- ไม่ดูหมิ่น - ไม่นอกใจ
- ช่วยทำงานในบ้านตามโอกาสอันควร

หน้าที่และความรับผิดชอบของภรรยาที่ควรปฏิบัติต่อสามี

- จัดบ้านให้เรียบร้อย - ไม่นอกใจสามี
- เอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัว
- ช่วยเหลือสามีในกิจกรรมบางอย่าง

4. หน้าที่และความรับผิดชอบที่ พี่และน้อง ควรปฏิบัติต่อกัน

หน้าที่และความรับผิดชอบที่พี่ควรปฏิบัติต่อน้อง

- ประพฤติตัวเป็นตัวอย่างที่ดี
- ดูแลให้คำแนะนำตักเตือนน้อง
- ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ ช่มเหล่งน้อง

5. หน้าที่และความรับผิดชอบที่น้องควรปฏิบัติต่อพี่

- เคารพและยอมรับคำแนะนำตักเตือนของพี่
- ปฏิบัติช่วยเหลือเท่าที่ทำได้
- ไม่เคืองหรือดื้อรั้นกับพี่

ผลดีของการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสมาชิกในครอบครัว

1. ครอบครัวสงบสุข ไม่มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้ง
2. งานต่าง ๆ ภายในบ้านเสร็จเร็ว สมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่ต้องรับภาระคนเดียว
3. มีเวลาว่างสำหรับการพักผ่อนร่วมกัน ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
4. สมาชิกในบ้านมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี
5. สภาพทางเศรษฐกิจดี ไม่มีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่าย

ผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสมาชิกในครอบครัว

1. ครอบครัวไม่สงบสุข มีปัญหาขัดแย้ง
2. บ้านไม่น่าอยู่ งานในบ้านไม่เสร็จ
3. สมาชิกคนใดคนหนึ่งรับภาระมากเกินไป อาจเจ็บป่วยได้
4. สมาชิกในบ้านมีสุขภาพจิตที่ไม่ดี
5. มีปัญหาทางเศรษฐกิจ เงินไม่พอใช้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูขออาสาสมัครกลุ่มละ 1 คน ออกมาพูดให้เพื่อนฟังถึงการปฏิบัติตามต่อครอบครัว
ของนักเรียนเอง

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. แจกบทความเรื่อง ยอดหญิงกตัญญู ให้แต่ละกลุ่มอ่าน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการปฏิบัติตนของบุคคลในเรื่อง ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และถ้าเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง นักเรียนจะมีวิธีการปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง
3. ครูสรุปเพิ่มเติมถึงการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในครอบครัว และผลดีผลเสียของการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกในครอบครัวเป็นข้อ ๆ (ตามเนื้อหา) แล้วให้นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดของนักเรียนเอง

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรม"บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว"ให้แต่ละกลุ่ม โดยให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรคำสั่ง
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่งปานกลาง:อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนใช้แผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจจะกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้ แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาเพื่อให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนด ในการทำแบบทดสอบนี้ สมาชิกในกลุ่มจะทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ไม่มีการช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความเรื่องยอดหญิงกตัญญู
2. ชองกิจกรรม"บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว"
3. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจขณะทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เรื่องกรณีตัวอย่าง

ยอดเด็กหญิง กัตัญญ

ชีวิตเด็กไทยในแต่ละวันส่วนใหญ่เวลาจะหมดไปกับการเรียน แต่ชีวิตของเด็กหญิง ศรัณญา พานทอง อายุ 13 ปี ชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านพานสหราษฎร์บำรุง ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าเรียนหนังสือ



หน้าที่รับผิดชอบของเด็กหญิง ศรัณญา คือ การดูแลบิดามารดา นายณัฏฐ์-นางวัชรีย์ พานทอง ซึ่งป่วยเป็นอัมพาตอยู่ในกระท่อมท้ายหมู่บ้าน ถึงเวลาพักกลางวัน เด็กหญิงศรัณญา ต้องวิ่งจากโรงเรียนไปบ้านเพื่อหาข้าวให้พ่อและแมกิน

บางครั้ง เด็กหญิงศรัณญา ต้องออกทุ่งนาเพื่อจับก่เขียดมาเป็นอาหารให้พ่อแม่ นางเพ็ญประภา ฮัมแสน ครูประจำชั้น เคยเห็น เด็กหญิงศรัณญาต้อนน้ำอ่างโรงเรียนมาก ๆ เพื่อจะได้ไม่หิวข้าว

เมื่อครูให้เขียนเรียงความเรื่องเรียนต่อหลังจากจบชั้น ป.6 เด็กหญิงศรัณญาเขียนว่าคงไม่ได้เรียนต่อเพราะทางบ้านยากจน ต้องหาเลี้ยงน้องอีก 2 คนที่กำลังเรียน และต้องดูแลพ่อแม่ที่ป่วยเป็นอัมพาต (คัดจาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 เมษายน 2538)



ด.ญ.ศรัณญาและพ่อแม่ซึ่งป่วยเป็นอัมพาต

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง

1. ให้สมาชิกในกลุ่มดูรูปภาพที่กำหนดไว้ในชองกิจกรรมแล้วเรียงแถบประโยคในชองกิจกรรมให้เป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์และสอดคล้องกับรูปภาพ
2. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องจากบัตรเฉลยเนื้อเรื่องในชองบัตรเฉลย
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านเนื้อเรื่องจากข้อ 2 ให้เพื่อนสมาชิกฟัง 2 - 3 เที่ยว
4. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามและกระดาษคำตอบให้สมาชิกคนละ 1 ชุด
5. ให้สมาชิกในกลุ่มตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ โดยให้ปรึกษาหารือกันได้ เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือสงสัยในคำตอบของตนเอง ให้สมาชิกคนที่เข้าใจดีจับคู่อธิบายให้เพื่อนฟังจนเข้าใจดี สำหรับสมาชิกที่ตอบคำถามได้ หรือเข้าใจดีแล้วให้ทำกิจกรรมต่อไป แต่เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการความช่วยเหลือให้ช่วยเหลือทันที
6. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จทุกคนแล้ว ให้สมาชิกในกลุ่มนำคำตอบของแต่ละคนมาสรุปร่วมกันอีกครั้งเพื่ออภิปรายว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด โดยทุกคนควรมีส่วนร่วมในการอภิปรายเพื่อที่กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจในเนื้อหาดีแล้ว หลังจากแก้ไขคำตอบที่กลุ่มสรุปว่าไม่ถูกต้องให้ถูกต้องแล้ว รวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู



แถบประโยคในชองกิจกรรม

หรืออย่างน้อยที่สุด

ต้องอาศัยแผงลอย

วัย 95 ปีของแม่ใหญ่พร เป็นวัยที่ควรได้รับ

แต่สำหรับแม่ใหญ่พรในวัยที่ใกล้

คำภาษา

แห่ง เมืองศรีสะเกษนั้น

ศตวรรษเข้าไปทุกทีนั้น

การดูแลเอาใจใส่จากลูกหลานอย่างอบอุ่น

ที่พึงพิงให้มีความสุขตามอัตภาพ

และต้อง

อยู่อย่างโดดเดี่ยวในความอึกทึกของตลาดสดนั้น

ในตลาดสดอันอับชื้นเป็นบ้านสุดท้าย

ควรมีสถานสงเคราะห์เป็น

บัตรเฉลย

เนื้อเรื่องประกอบภาพ



วัย 95 ปีของแม่ใหญ่พร คำภาษาแห่งเมืองศรีสะเกษนั้น เป็นวัยที่ควรจะได้รับ การดูแลและเอาใจใส่จากลูกหลานอย่างอบอุ่น หรืออย่างน้อยที่สุด ควรมีสถานสงเคราะห์เป็น ที่พักพิงให้มีความสุขตามอัตภาพ

แต่สำหรับแม่ใหญ่พรในวัยที่ใกล้ศตวรรษเข้าไปทุกทีนั้น ต้องอาศัยแฝงลอยใน ตลาดสดอันแออัดขึ้นเป็นบ้านสุดท้าย และต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวในความอึกทึกของตลาดสดนั้น

(คัดจาก นสพ. มติชน ฉบับวันที่ 18 มิถุนายน 2536)

บัตรคำถาม

คำสั่ง จากเรื่องแม่ใหญ่พร คำภาษา ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดคนชราในภาพจึงอยู่อย่างโดดเดี่ยว
2. นักเรียนคิดว่าคนชราในภาพรู้สึกอย่างไร
3. นักเรียนคิดว่ากรณีอย่างนี้เกิดขึ้นเพราะเหตุใดและควรแก้ไขอย่างไร

บัตรเฉลย

คำสั่ง จากเรื่องแม่ใหญ่พร คำภาษา ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

ตัวอย่างคำตอบ

1. เพราะไม่มีบุตรหลาน, เพราะบุตรหลานไม่เลี้ยงดู, เพราะบุตรหลานไม่ปฏิบัติตนเป็นบุตรหลานที่ดี
2. เหงา, ว้าเหว่, เสียใจ
3. เพราะคนเราไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ควรแก้ไขโดยรับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้
 แผนการสอนที่ 4
 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2
 ลักษณะของผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดี
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ผู้มีมารยาทย่อมเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของบุคคลที่พบเห็น และเกี่ยวข้องกับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของผู้มีมารยาทดี และไม่ได้ได้
2. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดี ในครอบครัวและสังคมได้
3. บอกผลดีและผลเสียของการเป็นผู้มีมารยาทดี และมารยาทไม่ได้ได้
4. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับลักษณะผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดีได้ถูกต้องอย่างน้อย

8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

มารยาทที่ดี หมายถึง มารยาทที่ควรปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกิริยาหรือวาจา ผู้มีมารยาทย่อมเป็นที่รักใคร่ของบุคคลทั่วไปทั้งในครอบครัวของเราเองและเพื่อนบ้าน

ลักษณะของผู้มีมารยาทดี

1. เมื่อยืนอยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่ควรยืนตรงแสดงความอ่อนน้อม
2. การเคารพผู้ใหญ่และการเดินผ่านผู้ใหญ่ ควรแสดงความนอบน้อม เช่น ไม่ยื่นค้ำศีรษะผู้ใหญ่ ไม่ยื่นเท้าสะเอว ถ้าจำเป็นต้องเดินผ่านผู้ใหญ่ควรเดินก้มตัวเล็กน้อย
3. ควรไหว้บิดา มารดา ก่อนไปโรงเรียนและหลังกลับจากโรงเรียน
4. การเข้าแถวเข้ารับบริการต่าง ๆ
5. เมื่อพบครูอาจารย์ภายนอกโรงเรียน ควรแสดงความเคารพโดยการไหว้
6. การพูดสนทนากับบุคคลต่าง ๆ ควรใช้คำพูดให้เหมาะสม ใช้ถ้อยคำอ่อนหวาน

สุภาพ

7. การส่งของให้ผู้ใหญ่ ควรยื่นให้สองมือพร้อมกับก้มตัวเล็กน้อย

7.1 ถ้าผู้ใหญ่ยื่นอยู่ให้เดินเข้าไปใกล้ตัวย่อตัวลงพร้อมกับส่งของให้

7.2 ถ้าผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้ให้เดินเข้าไปใกล้ ลูกเข้าข้างหนึ่งพร้อมกับส่งของให้

7.3 ถ้าผู้ใหญ่นั่งกับพื้น ควรเดินเข้าเข้าไปถ้าผู้รับมีอายุสูงมากก่อนที่จะส่งของให้เราควรไหว้หรือกราบก่อน

มารยาทที่ไม่ดี หมายถึง มารยาทที่ไม่ควรปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน กิริยามารยาท หรือด้านวาจา ผู้ที่มีมารยาทไม่ดีย่อมไม่มีใครอยากคบหาด้วย

ลักษณะของผู้ที่มีมารยาทไม่ดี

1. เดินกระแทกทำให้เกิดเสียงดังในบ้าน
2. เข้าห้องผู้อื่นโดยไม่เคาะประตูก่อน
3. ยืนพูดกับคนที่นอนอยู่
4. ปลุกคนที่กำลังนอนหลับให้ลุกขึ้นมาคุยด้วยโดยไม่ใช้เรื่องด่วน
5. เล่นขว้างปาสิ่งของอาจทำให้เสียหายและเป็นอันตรายได้
6. ทิ้งเศษขยะไม่เป็นที่ ทำให้สกปรกเลอะเทอะ

ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดี

1. ผู้พบเห็นและรู้จักมีความรักใคร่ นับถือ ยกย่อง ชมเชย
2. มีคนอยากคบค้าสมาคมและช่วยเหลือ
3. ทำให้มีความสุข สบายใจ
4. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่น ๆ สร้างชื่อเสียงต่อวงศ์ตระกูล

ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไม่ดี

1. ไม่มีใครอยากคบหาด้วย
2. ทำให้จิตใจไม่แจ่มใส
3. ขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแสดงถึงการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดีแล้วร่วมสนทนาถึง การกระทำอื่น ๆ ที่แสดงว่าเป็นผู้มีมารยาทดี และผู้ที่มีมารยาทไม่ดี

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. อ่านกรณีตัวอย่าง (ภาคผนวก) ให้นักเรียนฟัง 2. เทียบ
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครแล้วสรุป

เปรียบเทียบพฤติกรรมของตัวละครว่า พฤติกรรมใดน่าเอาเป็นตัวอย่างและพฤติกรรมใดไม่ควรเอาเป็นตัวอย่าง และผลที่เกิดจากพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นอย่างไร

4. แจกบัตรเนื้อหาให้แต่ละกลุ่มศึกษาเพิ่มเติม โดยให้บัตรเนื้อหา 1 บัตรต่อสมาชิก 2 คน (ให้เวลาในการศึกษาประมาณ 10 นาที) แล้วให้นักเรียนช่วยกันระบุว่า มีพฤติกรรมใดอีกบ้างที่เป็นมารยาทที่ดี และควรปฏิบัติและมีพฤติกรรมใดบ้างที่เป็นมารยาทไม่ดีและไม่ควรปฏิบัติ พร้อมทั้งบอกผลดีผลเสียของการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้น โดยครูเขียนข้อสรุปลงบนกระดานเป็นข้อ ๆ

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกชองกิจกรรมให้กลุ่มละ 1 ชอง และให้ปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่ง
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนสอน

แผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจในเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มได้ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหาให้ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีทุกคน

ขั้นทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนด โดยในการทำแบบทดสอบนี้สมาชิกในกลุ่มจะต้องไม่ช่วยเหลือกัน

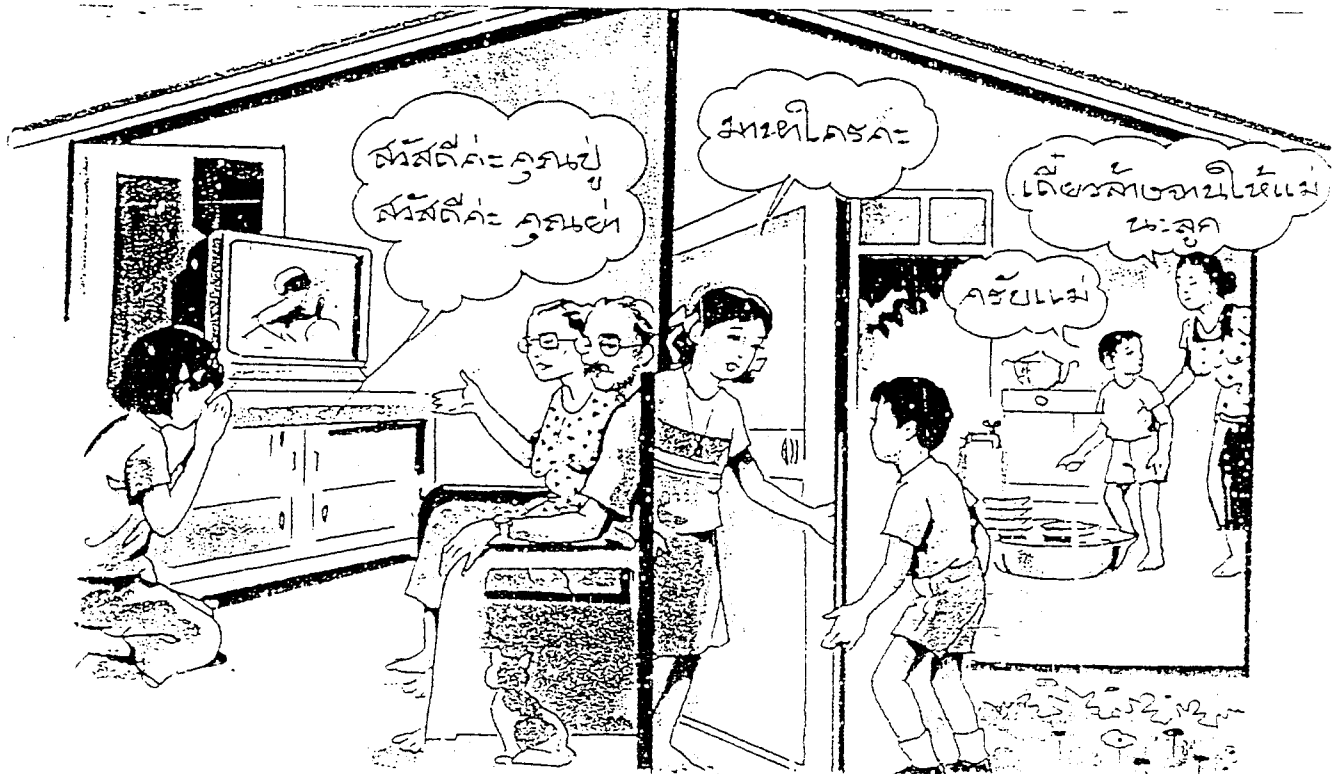
สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง
2. บัตรเนื้อหา
3. ชองกิจกรรม "ลักษณะของผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดี"
4. ภาพสถานการณ์ต่าง ๆ "ในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดี"
5. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจและทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
 - การนำเสนอผลงาน
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพขึ้นน้ำ



ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดี ย่อมเป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น

กรณีตัวอย่าง

โต้งกับเต้าเป็นพี่น้องกันมีบ้านอยู่ชนบท พ่อกับแม่พามาฝากไว้กับคุณลุงที่ในเมือง เพื่อเรียนหนังสือ โต้งเป็นเด็กเรียนหนังสือเก่งและมีความขยัน ก่อนจะไปโรงเรียนโต้งจะยกมือไหว้คุณลุง คุณป้าทุกวัน ส่วนเต้าจะทำเป็นบางวัน บางครั้งก็แกล้งทำเป็นลืม พอโรงเรียนเลิกโต้งจะรีบกลับบ้านมาช่วยงานคุณลุง คุณป้า และทำการบ้าน เมื่อคุณป้าอบรมสั่งสอนอะไร โต้งจะรับฟัง และพูดจาด้วยวาจาไพเราะ ผิดกับเต้าเมื่อโรงเรียนเลิก เต้าก็จะไม่ยอมกลับบ้านจะไปวิ่งเล่นกับเพื่อนจนค่ำ พอกลับถึงบ้านก็นั่งดูทีวี และถ้าคุณลุงต้องการให้เต้าช่วยเหลืองานบ้านบ้าง เต้าก็จะปฏิเสธ และแสดงอาการไม่พอใจ

ให้นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- พฤติกรรมใด ของใคร นำเอาเป็นตัวอย่าง
- พฤติกรรมใด ของใคร ไม่เอาเป็นตัวอย่าง
- ผลที่เกิดจากพฤติกรรมของเต้าเป็นเช่นไร
- ผลที่เกิดจากพฤติกรรมของโต้งเป็นเช่นไร

บัตรเนื้อหา

มารยาทที่ดี หมายถึง มารยาทที่ควรปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกิริยาหรือวาจา ผู้มีมารยาทดีย่อมเป็นที่รักใคร่ของบุคคลทั่วไปทั้งในครอบครัวของเราเองและเพื่อนบ้าน

ลักษณะของผู้มีมารยาทดี

1. เมื่อยืนอยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่ควรยืนตรงแสดงความอ่อนน้อม
2. การเคารพผู้ใหญ่และการเดินผ่านผู้ใหญ่ ควรแสดงความอ่อนน้อม เช่น ไม่ยื่นค้ำศีรษะผู้ใหญ่ ไม่ยื่นเท้าสะเอว ถ้าจำเป็นต้องเดินผ่านผู้ใหญ่ควรเดินก้มตัวเล็กน้อย
3. ควรไหว้บิดา มารดา ก่อนไปโรงเรียนและหลังกลับจากโรงเรียน
4. การเข้าแถวเข้ารับบริการต่าง ๆ
5. เมื่อพบครูอาจารย์ภายนอกโรงเรียน ควรแสดงความเคารพโดยการไหว้
6. การพูดสนทนากับบุคคลต่าง ๆ ควรใช้คำพูดที่เหมาะสม ใช้ถ้อยคำอ่อนหวาน

สุภาพ

7. การส่งของให้ผู้ใหญ่ ควรยื่นให้สองมือพร้อมกับก้มตัวเล็กน้อย
 - 7.1 ถ้าผู้ใหญ่ยืนอยู่ให้เดินเข้าไปใกล้ด้วยตัวลงพร้อมกับส่งของให้
 - 7.2 ถ้าผู้ใหญ่นั่งเก้าอี้ให้เดินเข้าไปใกล้คุกเข่าข้างหนึ่งพร้อมกับส่งของให้
 - 7.3 ถ้าผู้ใหญ่นั่งกับพื้น ควรเดินเข้าหาเข้าไปถ้าผู้รับมีอายุสูงมากก่อนที่จะส่ง

ของให้เราควรไหว้หรือกราบก่อน

ลักษณะของผู้ที่มีมารยาทไม่ดี

1. เดินกระแทกเท้าให้เกิดเสียงดังในบ้าน
2. เข้าห้องผู้อื่นโดยไม่เคาะประตูก่อน
3. ยืนพูดกับคนที่นอนอยู่
4. ปลุกคนที่กำลังนอนหลับให้ลุกขึ้นมาคุยด้วยโดยไม่ใช้เรื่องตลก
5. เล่นขว้างปาสิ่งของอาจทำให้เสียหายและเป็นอันตรายได้
6. ทั้งเศษขยะ ไม่เป็นที่ทำให้สกปรกเลอะเทอะ

ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทดี

1. ผู้พบเห็นและรู้จักมีความรักใคร่ นับถือ ยกย่อง ชมเชย
2. มีคนอยากคบค้าสมาคมและช่วยเหลือ
3. ทำให้มีความสุข สบายใจ
4. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่น ๆ สร้างชื่อเสียงต่อวงศ์ตระกูล

บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 บัตร

2. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่ครูให้มาในช่องกิจกรรม โดยในการทำกิจกรรมนั้นให้ยึดหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจเนื้อหาดี ให้อธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ไม่เข้าใจ โดยอาจจับคู่อธิบาย หรืออธิบายเป็นกลุ่ม (ถ้ามีเพื่อนสมาชิกไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน) ส่วนสมาชิกที่เข้าใจดีส่วนที่เหลือให้ทำกิจกรรมต่อไปด้วยตนเอง เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการให้ช่วยอธิบายเนื้อหา หรือกิจกรรม ให้ช่วยกันที่เพื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจเนื้อหา และสามารถทำแบบทดสอบท้ายบทได้คะแนนดี อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้

3. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนนำคำตอบมาอภิปรายสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคำตอบ ว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด ในการอภิปรายให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อให้กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานี้ดีแล้ว โดยสามารถค้นหาคำตอบได้จากบัตรเนื้อหา หลังจากแก้ไขคำตอบที่กลุ่มลงความเห็นว่ามีผิดให้ถูกต้องแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู

บัตรกิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

สมศักดิ์เป็นลูกชายคนเล็กของครอบครัว สมศักดิ์เป็นเด็กที่เอาแต่ใจตัวเองและมีนิสัยเกเร ชอบพูดจาก้าวร้าว จนเป็นที่ระอ้าใจของพ่อแม่ วันหนึ่ง ป้าสมใจมาเยี่ยมที่บ้านพบสมศักดิ์เล่นอยู่หน้าบ้าน ป้าสมใจยื่นเงินให้สมศักดิ์เพื่อไปซื้อขนมกิน 5 บาท แต่สมศักดิ์ไม่ยอมรับและหาว่ามันน้อยเกินไปทำให้ป้าสมใจรู้สึกเสียใจมาก

ประเด็นคำถาม

1. ปัญหาของสมศักดิ์คืออะไร.....

.....

2. ผลของการกระทำของสมศักดิ์เป็นอย่างไร.....

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์ นักเรียนจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

4. ถ้ามีคนให้เงินนักเรียน แม้จะน้อยแต่นักเรียนควรทำอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติแล้วแต่รู้สึกไม่ชิน พูดไม่คล่อง นักเรียนควรทำอย่างไร

.....

.....

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 5

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

ลักษณะของผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดี (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ผู้มีมารยาทดี ย่อมเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของบุคคลที่พบเห็นและเกี่ยวข้องกับ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของการแสดงความเคารพได้
2. สามารถแสดงความเคารพต่อบุคคลต่าง ๆ ได้
3. สามารถแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ได้
4. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับลักษณะของผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดีได้ถูกต้อง

อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

มารยาทในการเคารพ การแสดงความเคารพเป็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของไทย ที่แสดงถึงความอ่อนน้อม เราควรแสดงความเคารพต่อบุคคลในบ้าน คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา และญาติผู้ใหญ่ การแสดงความเคารพกระทำโดย การกราบ ไหว้ เช่น เวลาจะไปหรือกลับจากโรงเรียน เราควรกราบหรือไหว้พ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ให้ท่านทราบว่าเราจะไปหรือกลับจากโรงเรียนแล้ว เวลาจะรับของจากผู้ใหญ่เราควรไหว้ก่อนทุกครั้ง ถ้านักเรียนกระทำได้อย่างนี้ย่อมเป็นผู้มีมารยาทดี

มารยาทในการแสดงความเคารพที่ควรยึดถือเป็นแบบปฏิบัติ มีดังนี้

1. แสดงความเคารพด้วยความสุภาพอ่อนน้อมเสมอ
2. เด็กย่อมต้องเคารพผู้อาวุโสกว่าก่อนเสมอ
3. แสดงความเคารพให้เหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นำภาพการแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้แสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกเมื่อเห็นภาพนั้น

ชั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - การแสดงความเคารพ มีอะไรบ้าง
 - บุคคลที่เราควรเคารพมีใครบ้าง
 - โอกาสและความเหมาะสมในการแสดงความเคารพต่อบุคคลนั้น ๆ
2. ขออาสาสมัครออกมาเป็นอาสาสมัครการแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ

ตามตัวอย่างภาพการแสดงความเคารพในชั้นนำ

3. สรุปและแนะนำเพิ่มเติมตามเนื้อหาให้นักเรียน โดยการเขียนบนกระดานเป็นข้อ ๆ แล้วให้นักเรียนจดบันทึก

ชั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรมให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในชั้นเตรียมการก่อนสอนแผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจในเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบการตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม ในกิจกรรมนี้สมาชิกในกลุ่มจะฝึกปฏิบัติจริง ในการแสดงความเคารพ โดยสมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันฝึกและช่วยเหลือแนะนำเพื่อนที่ทำได้ไม่ดี

2. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มได้ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกัน เรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหาให้ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีทุกคน

3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาแสดงความเคารพตามใบงาน ให้ครูและเพื่อนนักเรียน

ทั้งชั้นดู

ชั้นทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนดให้โดยไม่มี การช่วยเหลือกันในกลุ่ม

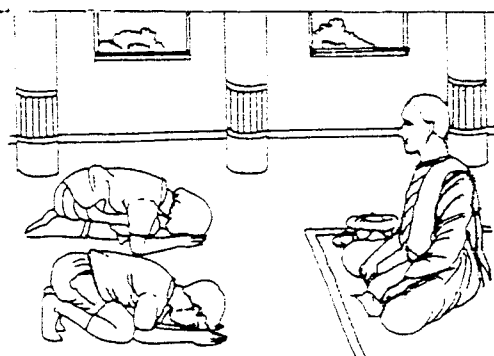
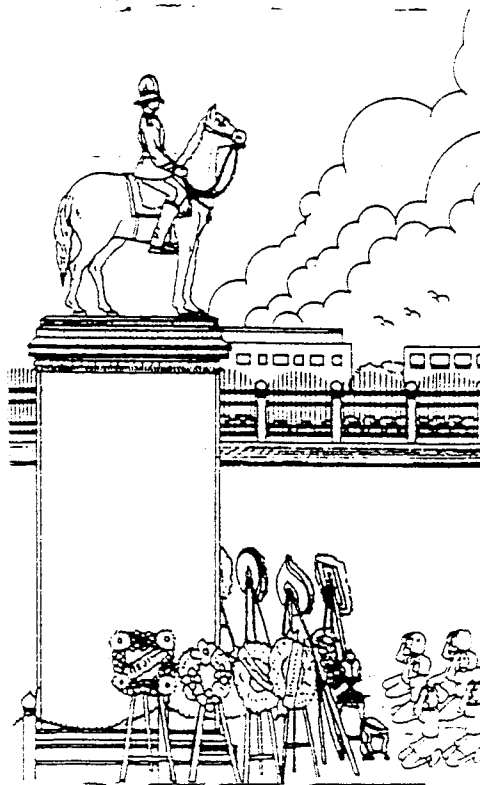
สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ
2. ซองกิจกรรม"ลักษณะของผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดี"
3. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
 - การฝึกปฏิบัติจริง
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพในชั้นน้ำ



บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง ให้สมาชิกในกลุ่มฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรงานให้สมาชิกในกลุ่มฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว
2. ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันฝึกปฏิบัติจริงในการแสดงความเคารพในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยขั้นแรกให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติให้เพื่อนดูทีละคน เมื่อพบว่าสมาชิกคนใดที่ยังไม่ถูกต้อง ให้เพื่อนสมาชิกที่ปฏิบัติได้ถูกต้องสาธิตให้เพื่อนดู และฝึกปฏิบัติให้ได้ ส่วนสมาชิกที่ปฏิบัติได้แล้วให้ฝึกปฏิบัติให้คล่องแคล่ว
3. ส่งตัวแทนกลุ่มออกไปสาธิตให้เพื่อนทั้งชั้นดูทีละกลุ่ม

บัตรงาน

คำชี้แจง :

1. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงในการแสดงความเคารพในสถานการณ์ต่อไปนี้
2. ส่งตัวแทนกลุ่มออกมาสาธิตให้เพื่อนนักเรียนทั้งชั้นดูทีละกลุ่ม

สถานการณ์

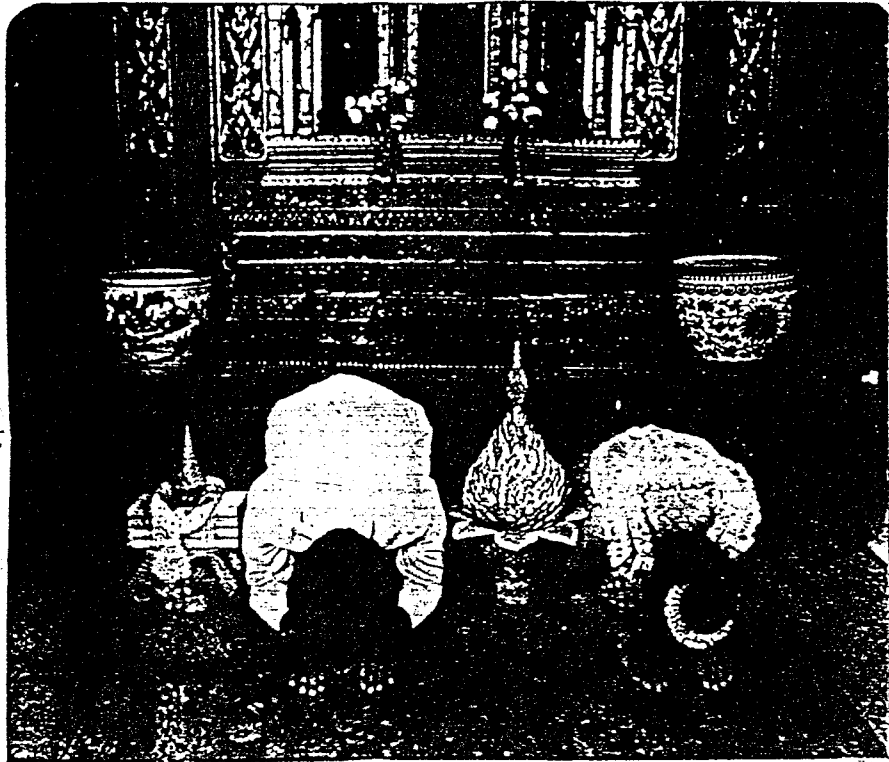
1. การกราบพระ
2. การถวายความเคารพ
3. การไหว้พระสงฆ์ขณะยืน
4. การกราบผู้ใหญ่ขณะนั่ง
5. การไหว้บุคคลที่เสมอกัน



การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ (จังหวะ 1)



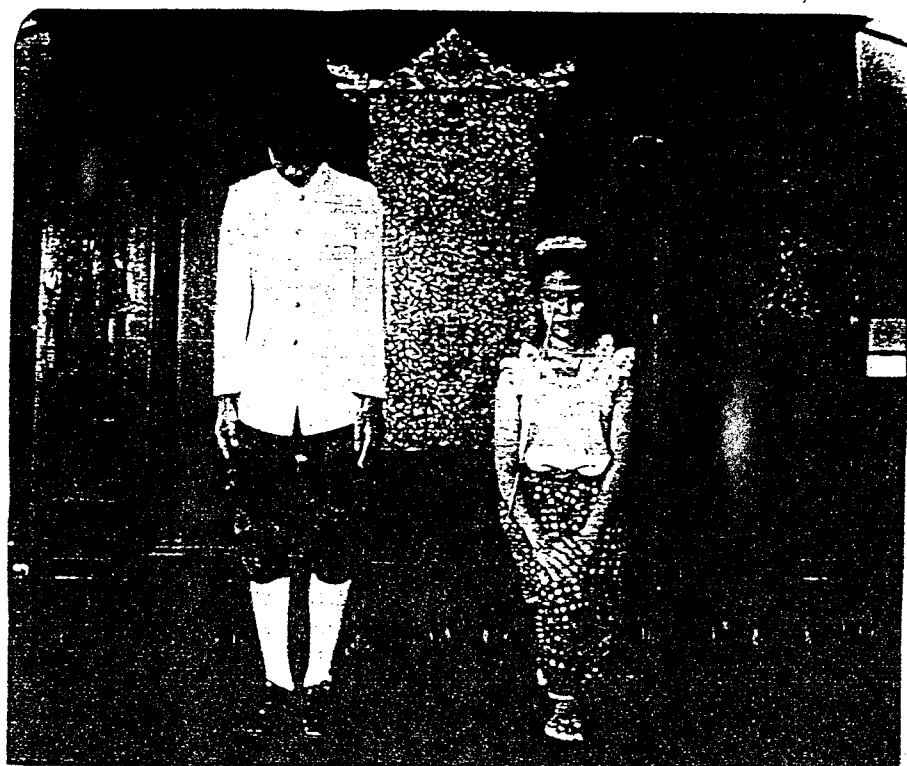
(จังหวะ 2)



(จังหวัด 3)



(จังหวัด 4)



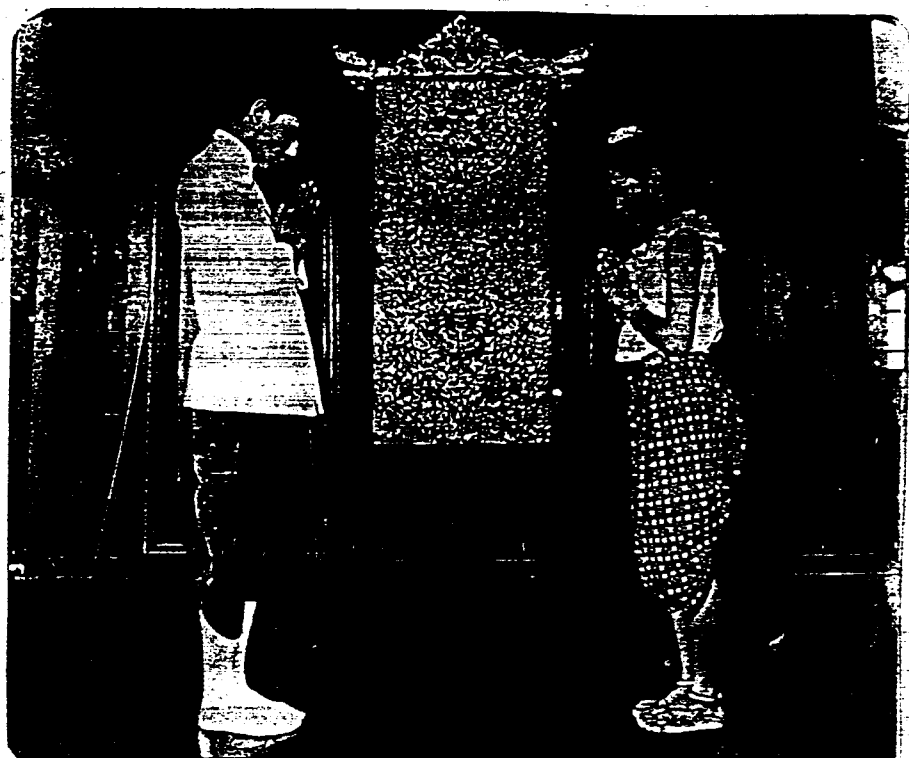
การยื่นถวายความเคารพ



การไหว้พระสงฆ์ (ชณะยืน)



การกราบผู้ใหญ่ขณะนั่งพื้น



การไหว้ผู้ที่เสมอกัน

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 6

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

มารยาทในการต้อนรับแขก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ผู้มีมารยาทดี ย่อมเป็นที่รักใคร่ชื่นชมของบุคคลที่พบเห็น และเกี่ยวข้องกับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. ระบุวิธีปฏิบัติตนในการต้อนรับแขกได้
2. ปฏิบัติตนในการต้อนรับแขกได้
3. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับลักษณะผู้มีมารยาทดีและผู้มีมารยาทไม่ดีได้ถูกต้องอย่างน้อย

8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ผู้ที่มาหาหรือมาเยี่ยม เราเรียกว่า " แขก " เมื่อมีแขกมาเยี่ยมบ้านหรือบุคคลอื่นในบ้านเราควรปฏิบัติดังนี้

1. พุดกับแขกด้วยถ้อยคำที่สุภาพ เช่น ขอโทษค่ะ (ครับ) มาหาใครคะ (ครับ)
- กรุณาอรอสักครู่นะคะ เชิญเข้าไปนั่งในบ้านก่อนค่ะ เป็นต้น
2. จัดหาน้ำให้ดื่ม แล้วรีบไปตามผู้ที่แขกต้องการพบ
 3. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยออกมาต้อนรับแขก และขณะที่รออยู่ ควรคุยกับแขกด้วยความสุภาพ
 4. ไม่ควรอยู่ร่วมฟังการสนทนานอกจากจะได้รับเชิญ
 5. ไม่เปิดวิทยุ หรือโทรทัศน์เสียงดังเกินไป
 6. ถ้าบุคคลที่แขกต้องการพบไม่อยู่ควรหากระดาษ และปากกา ม้วนแขกจดข้อความฝากไว้ และเมื่อบุคคลนั้นมาให้รับนำไปให้ทันที
 7. เมื่อแขกฝากของให้คนที่ต้องการพบ ควรกล่าวคำว่า "ขอบคุณ"
 8. เมื่อแขกจะกลับ ควรเดินไปส่งแขกถึงหน้าประตูบ้าน และลาด้วยความสุภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นำภาพเกี่ยวกับการต้อนรับแขกมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันเดิมประโยคให้สอดคล้องกับภาพนั้น ซึ่งอาจจะมีหลายประโยค แล้วครูกับนักเรียนร่วมกันพิจารณาคัดเลือกประโยคที่เหมาะสม

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. แจกบัตรเนื้อหาเรื่องมารยาทในการต้อนรับแขกให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (โดยกำหนดให้บัตรเนื้อหา 1 บัตร ต่อ นักเรียน 2 คน) ศึกษาโดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที
2. ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้ประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - นักเรียนเคยต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมบ้านหรือไม่
 - นักเรียนปฏิบัติอย่างไรบ้างกับแขกที่มาเยี่ยมบ้าน
3. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปถึงความถูกต้องและเหมาะสม (ตามเนื้อหา) และแนะนำเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้อง โดยเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ ให้นักเรียนจดบันทึก

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรมให้กลุ่มละ 1 ซอง และให้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามคำสั่ง
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่งปานกลาง:อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนสอนแผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจในเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม
3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มได้ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกัน เรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยจำนวน 10 ข้อ จากเอกสารที่ครูกำหนดให้ โดยไม่มีการช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพแสดงการต้อนรับแขก
2. ซองกิจกรรม"มารยาทในการต้อนรับแขก"
3. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานของกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพขึ้นน้ำ



บัตรเนื้อหา

เมื่อมีแขกมาที่บ้าน เราควรต้อนรับแขกในฐานะเจ้าของบ้าน ด้วยการเชิญให้แขกนั่งและหาน้ำมาให้ดื่ม สนทนากับแขกด้วยวาจาที่สุภาพเรียบร้อย หากบุคคลที่แขกต้องการพบไม่อยู่ เราควรหากระดานและปากกามาให้แขกเขียนข้อความฝากไว้ เมื่อแขกจะกลับควรเดินไปส่งแขกที่ประตูบ้าน สิ่งที่ไม่ควรกระทำเมื่อมีแขกมาที่บ้านคือ

1. ส่งเสียงดังอีกทีก หรือเล่นกันระหว่างแขกมาหา
2. พุดจาหยาบคายหรือทะเลาะกันต่อหน้าแขก
3. ดุนาฬิกาบ่อย ๆ ขณะสนทนากับแขก
4. เมื่อแขกฝากของให้ผู้ใหญ่ ไม่ควรถือวิสาสะเปิดดู ควรนำไปมอบให้ถึงมือผู้ใหญ่นั้นที่

ที่กลับมา

บัตรคำสั่งที่ 1

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรกิจกรรมให้สมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว
2. ในการทำกิจกรรมกลุ่มให้สมาชิกทุกคนช่วยเหลือกัน โดยสมาชิกคนที่เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำกิจกรรมได้ จะต้องช่วยอธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ โดยการเปิดโอกาสให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมทุกคน แล้วเมื่อพบว่าสมาชิกคนใดยังไม่เข้าใจ หรือไม่สามารถทำกิจกรรมนั้นได้ ให้สมาชิกที่เข้าใจอธิบายให้เพื่อนเข้าใจก่อน โดยไม่ผ่านไป เพื่อที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะสามารถทำแบบทดสอบในแบบทดสอบท้ายบทเรียนได้ อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. หลังจากทำกิจกรรมที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้วให้เริ่มศึกษากิจกรรมที่ 2 ต่อไปโดยหัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งที่ 2 ให้สมาชิกฟัง

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนร่วมกันเขียนบทบาทสมมติในการต้อนรับแขก โดยใช้คำพูด และวิธีปฏิบัติตนให้ถูกต้องและเหมาะสม
2. นำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน โดยการแสดงบทบาทสมมติ (ให้เวลา กลุ่มละ 3 นาที)

บัตรคำสั่งที่ 2

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที่ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามและกระดาษคำตอบให้สมาชิกคนละ 1 ชุด
2. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ

3. ในการทำกิจกรรมกลุ่มให้สมาชิกทุกคนช่วยเหลือกัน โดยสมาชิกคนที่เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำกิจกรรมได้ จะต้องช่วยอธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ โดยการเปิดโอกาสให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมทุกคน แล้วเมื่อพบว่าสมาชิกคนใดยังไม่เข้าใจ หรือไม่สามารถทำกิจกรรมนั้นได้ ให้สมาชิกที่เข้าใจอธิบายให้เพื่อนเข้าใจก่อน โดยไม่ผ่านไป เพื่อที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะสามารถทำแบบทดสอบในแบบทดสอบท้ายบทเรียนได้ อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดพลาดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และคนที่เข้าใจเนื้อหาดีช่วยอธิบายสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะอะไร

5. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนช่วยกันเก็บบัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรคำถาม และบัตรเฉลย เข้าช่องให้เรียบร้อย

บัตรคำถาม

เรื่องมารยาทในการต้อนรับแขก

คำชี้แจง : จงเติมคำในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เมื่อนักเรียนพบผู้ที่มาหาคุณพ่อหรือคุณแม่ นักเรียนควรทักทายหรือ
ซักถามอย่างไร.....
2. เมื่อนักเรียนเชิญผู้มาพบคุณพ่อคุณแม่ เข้าไปนั่งในห้องรับแขกแล้ว
ควรปฏิบัติอย่างไร.....
3. ในขณะที่ผู้มาเยี่ยมกำลังพูดคุยกับคุณพ่อคุณแม่อยู่นั้น นักเรียนควร
ปฏิบัติอย่างไร.....
4. ถ้าที่บ้านของนักเรียน ไม่มีห้องรับแขก นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
ในการเชิญผู้มาเยี่ยมเข้ามาในบ้าน.....
.....
5. เมื่อแขกจะกลับ นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร.....
.....

บัตรเฉลย

เรื่องมารยาทในการต้อนรับแขก

ตัวอย่างคำตอบ

1. กล่าวทักทายด้วยคำว่าสวัสดีค่ะ (ครับ) และถามแขกถึงคนที่ต้องการมาพบ
2. จัดหาน้ำดื่มมาให้แขก
3. ควรไปเล่น หรือทำธุระอยู่ที่อื่น ไม่นั่งฟังอยู่ด้วย นอกจากจะได้รับเชิญ
4. ควรเชิญให้นั่งที่ระเบียงบ้าน
5. เดินไปส่งแขกที่ประตูบ้านแล้วกล่าวคำว่า สวัสดีค่ะ (ครับ) พร้อมกับ
ยกมือไหว้

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 7

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ตลอดจนการใช้ห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกวิธี ย่อมทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกความสำคัญของบ้านได้
2. อธิบายลักษณะของบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะได้
3. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะได้ถูกต้องอย่างน้อย

8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา ลักษณะของบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ

บ้านเป็นสถานที่อยู่อาศัย พักผ่อนหลับนอน การจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะและหมั่นทำความสะอาดบ้านอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพดี

ลักษณะของบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ

1. ภายในบ้านสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น ไม่รกรุงรัง

2. ตั้งอยู่ในบริเวณที่อากาศดี ถ่ายเทได้สะดวก ไม่เฉอะแฉะ มีแสงแดดส่องถึง

3. ส่วนประกอบของบ้านจะต้องอยู่ในที่เหมาะสม

4. ถ้ามีได้ทุนบ้าน ได้ทุนบ้านต้องสะอาด ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยให้สกปรก

5. ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด

6. รั้วบ้านสะอาดสวยงามเป็นระเบียบ

7. ถ้ามีคอกสัตว์เลี้ยงก็จัดเป็นสัดส่วน ไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนคนในบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นำแผนภูมิ เนื้อเพลง "บ้านเรา" มาติดบนกระดานดำแล้ว พานักเรียนร้อง โดยให้นักเรียนคิดแล้วแสดงท่าประกอบตามเพลงด้วยตนเอง

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. ขออาสาสมัคร 1 คน ออกมาวาดภาพบ้านในฝันของเขาให้เพื่อน ๆ ดู
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของบ้าน
3. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้
 - เหตุใดเราจึงต้องมีบ้าน
 - จากภาพบ้านที่อาสาสมัครออกมาวาด นักเรียนคิดว่าน่าจะมีเพิ่มเติมอะไรบ้าง เพื่อให้บ้านนั้นมีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ และภายในบ้านควรจะเป็นอย่างไรจึงจะน่าอยู่
 - การจัดบ้านให้น่าอยู่มีผลดีอย่างไรบ้าง
4. สรุปถึงลักษณะบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้พูดถึงอีกครั้ง (ตามเนื้อหา)

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรม"การจัดบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ"ให้แต่ละกลุ่ม โดยให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรคำสั่ง
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง โดยมีนักเรียน เก่งปานกลางอ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนสอน แผนการสอนที่ 1) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจในเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม
3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มได้ใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกัน เรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหาให้ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อจากเอกสารที่กำหนดให้ โดยไม่
ช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ชื่องิจกรรม"การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ"
2. แผนภูมิเนื้อเพลง "บ้านเรา"
3. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานของกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เพลง "บ้านเรา"

(ทำนอง Home Sweet Home)

บ้านเราเนื้แหละดีจริง
 บ้านเราเนื้แหละดีครั้น
 บ้านเราตัวเราเกรงใจ
 บ้านเราตรงงามน่าดู

ถ้าวทุกสิ่งให้ความสุขสันต์
 สุขทุกวันที่เราเคยอยู่
 บ้านของใครก็ไม่อยากอยู่
 ไม่ขออยู่-อยู่บ้านเราเลย

บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมและบัตรเนื้อหาให้สมาชิกทุกคนอย่างละ 1 บัตร
2. ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนศึกษาเนื้อหาแล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่ครูให้มาในช่องกิจกรรม โดยในการทำกิจกรรมนั้นให้ยึดหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจเนื้อหาดี ให้อธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ไม่เข้าใจ โดยอาจจับคู่อธิบาย หรืออธิบายเป็นกลุ่ม (ถ้ามีเพื่อนสมาชิกไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน) ส่วนสมาชิกที่เข้าใจดีส่วนที่เหลือให้ทำกิจกรรมต่อไปด้วยตนเอง เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการให้ช่วยอธิบายเนื้อหา หรือกิจกรรม ให้ช่วยกันที่เพื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจเนื้อหา และสามารถทำแบบทดสอบท้ายบทได้คะแนนดี อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้
3. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนนำคำตอบมาอภิปรายสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคำตอบ ว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด ในการอภิปรายให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้มากเพื่อที่กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหานี้ดีแล้ว ถ้าสงสัยในคำตอบให้ตรวจสอบกับบัตรเนื้อหาอีกครั้ง หลังจากแก้ไขคำตอบที่กลุ่มลงความเห็นว่าย่เรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง

ให้นักเรียนดูภาพที่ ~~ครู~~ ~~ผู้~~ ~~ให้~~ ~~มา~~ ในช่องกิจกรรมแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

(ตอบในกระดาษที่ ~~ให้~~ ~~มา~~ ในช่องกิจกรรม)

1. สภาพบ้านที่ ~~เห็น~~ ~~ใน~~ ~~ภาพ~~ 2 ภาพ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่า ~~บ้าน~~ ~~หลัง~~ ~~ใด~~ ~~น่า~~ ~~อยู่~~ เพราะเหตุใด
3. นักเรียนคิดว่า ~~สภาพ~~ ~~บ้าน~~ ~~หลัง~~ ~~ที่~~ 1 ในภาพจะมีผลต่อผู้อยู่อาศัยอย่างไร
4. นักเรียนคิดว่า ~~สภาพ~~ ~~บ้าน~~ ~~หลัง~~ ~~ที่~~ 2 ในภาพจะมีผลต่อผู้อยู่อาศัยอย่างไร

บัตรเฉลย

คำชี้แจง

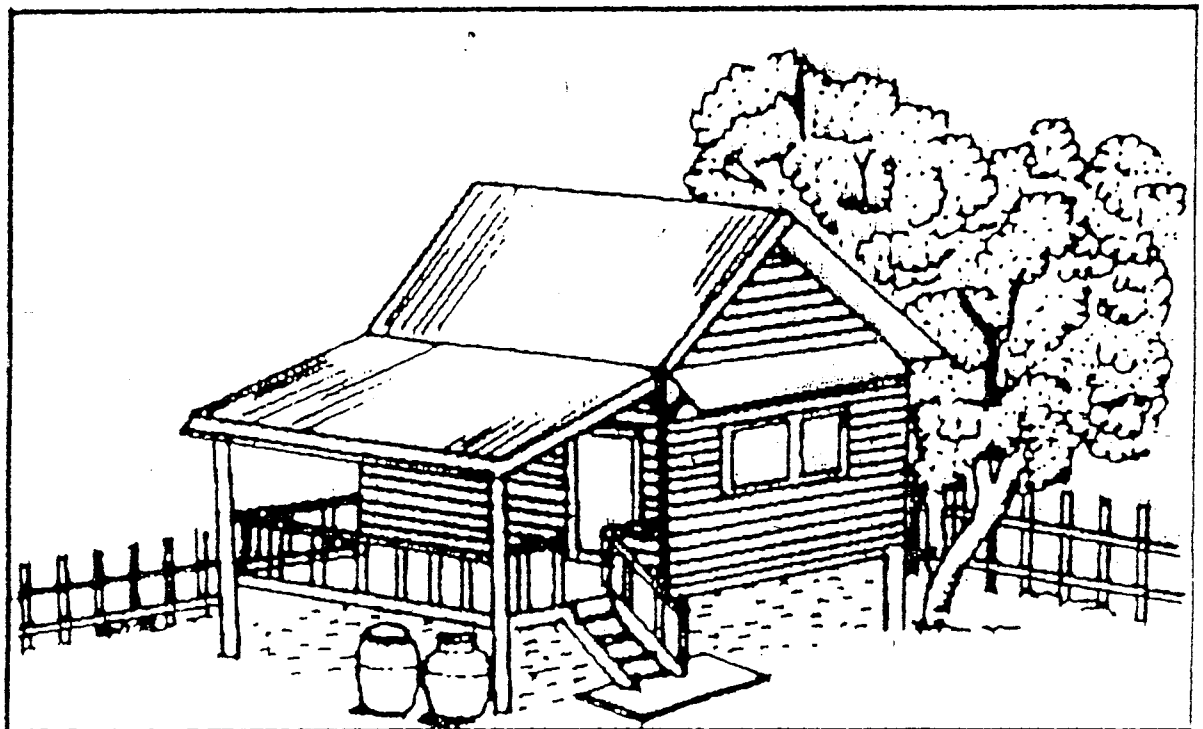
ให้นักเรียนดูภาพที่ ~~ครู~~ ~~ผู้~~ ~~ให้~~ ~~มา~~ ในช่องกิจกรรมแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

แนวคำตอบ

1. บ้านหลังที่ ~~1~~ สะอาด เป็นระเบียบ
บ้านหลังที่ ~~2~~ สกปรก บริเวณบ้านไม่น่าอยู่
2. บ้านหลังที่ 1 เพราะสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย
3. ผู้อยู่อาศัยมี ~~สุขภาพ~~ ~~กาย~~ สุขภาพจิตดี
4. ผู้อยู่อาศัยมี ~~สุขภาพ~~ ~~กาย~~ และสุขภาพจิตไม่ดี

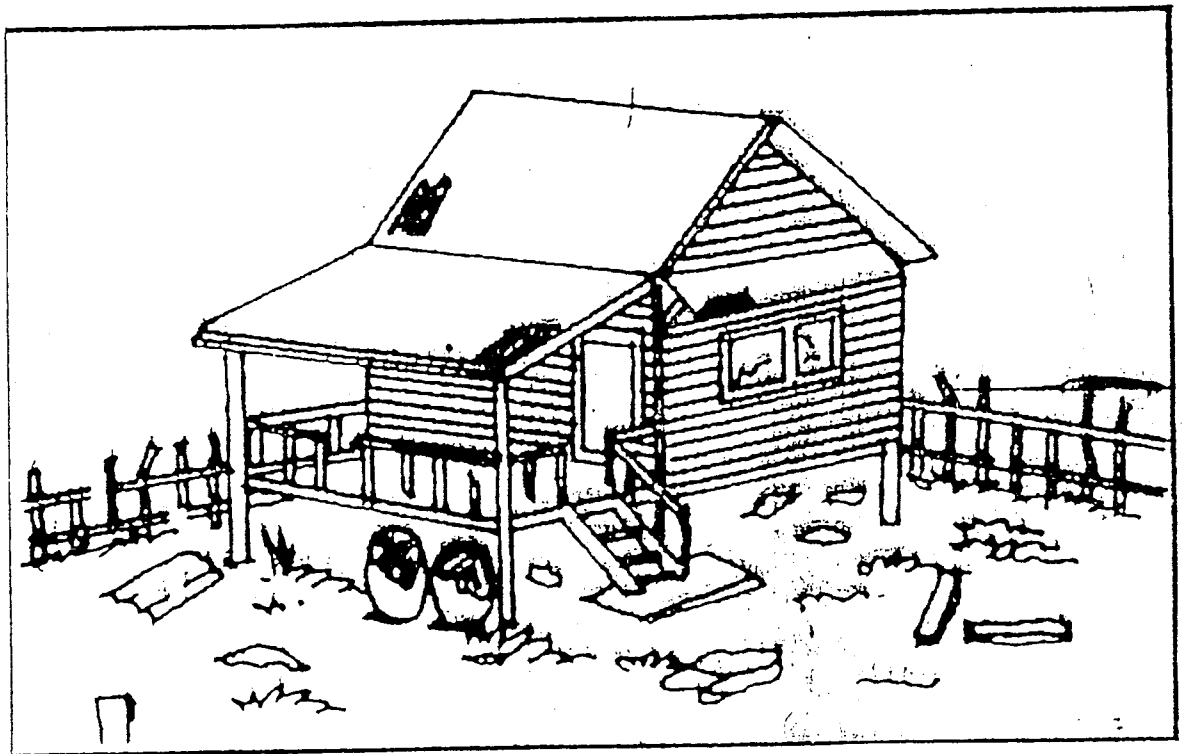
ภาพในช่องกิจกรรม

ภาพบ้านหลังที่ 1



ภาพในช่องกิจกรรม

ภาพบ้านหลังที่ 2



บัตรเนื้อหา

ลักษณะของบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ

บ้านเป็นสถานที่อยู่อาศัย พักผ่อนหลับนอน การจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะและหมั่นทำความสะอาดบ้านอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพดี

ลักษณะของบ้านเรือนที่ถูกสุขลักษณะ

1. ภายในบ้านสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น ไม่รกรุงรัง

2. ตั้งอยู่ในบริเวณที่อากาศดี ถ่ายเทได้สะดวก ไม่เฉอะแฉะ มีแสงแดดส่องถึง

3. ส่วนประกอบของบ้านจะต้องอยู่ในที่เหมาะสม

4. ถ้ามีได้ถนนบ้าน ได้ถนนต้องสะอาด ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยให้สกปรก

5. ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด

6. รั้วบ้านสะอาดสวยงามเป็นระเบียบ

7. ถ้ามีคอกสัตว์เลี้ยงก็จัดเป็นสัดส่วน ไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนคนในบ้าน

ความจำเป็นของการจัดบ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้ถูกสุขลักษณะ

1. ทำให้ผู้อยู่อาศัยเกิดความสบายตา สบายใจ มีสุขภาพจิตดี

2. ทำให้ผู้อยู่อาศัยหาของใช้ได้ง่าย ไม่ลำบาก

3. ทำให้ปราศจากกลิ่นรบกวน ป้องกันแมลงหรือสัตว์มีพิษเข้ามาอาศัย เช่น

แมลงสาบ งู ตะขาบ เป็นต้น

4. ป้องกันภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 8

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

บ้านเป็นสถานที่อยู่อาศัย นักผ่อนหลับนอน การจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะและหมั่นทำความสะอาดอยู่เสมอ ย่อมทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายประโยชน์ในการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ได้
2. อธิบายโทษของการจัดบ้านเรือนไม่ถูกสุขลักษณะ ได้
4. สามารถบอกหลักการจัดบ้านเรือนและสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ได้
5. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ได้ถูกต้องอย่างน้อย

8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

ประโยชน์ของการจัดบ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้ถูกสุขลักษณะ ได้

1. ทำให้ผู้อยู่อาศัยเกิดความสุขสบาย สบายใจ มีสุขภาพจิตดี
2. ทำให้ผู้อยู่อาศัยหาของใช้ง่าย ไม่สับสน
3. ทำให้ปราศจากกลิ่นรบกวน ป้องกันแมลงหรือสัตว์มีพิษเข้ามาอยู่อาศัย

เช่นแมลงสาบ งู ตะขาบ เป็นต้น

4. ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ

ผลเสียของการไม่จัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ

1. ทำให้เกิดการแพร่เชื้อโรคได้ง่าย
2. มีกลิ่นรบกวน
3. แมลง หรือสัตว์มีพิษอาจเข้ามาอาศัยอยู่ได้
4. หาของใช้ยาก สับสน
5. ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตไม่ดี

หลักการในการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ห้องนอน ต้องเป็นห้องที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น
2. ห้องครัว ควรอยู่ไกลจากห้องรับแขก มีที่ระบายอากาศและกลิ่นได้ดี มีถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด

3. ห้องอาหาร ไม่ควรอยู่ไกลจากห้องครัวนัก ต้องสะอาดเรียบร้อย

4. ห้องรับแขก ควรตั้งอยู่ด้านหน้าของตัวบ้าน และมีที่ตั้งโต๊ะรับแขกได้ สะอาดอากาศถ่ายเทสะดวก

5. บริเวณบ้าน ควรมีถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด และตั้งอยู่ห่างจากตัวบ้านพอสมควร เพื่อให้คนเก็บขยะมาเก็บ หรือไม่มีที่เก็บควรฝังหรือเผาให้เรียบร้อย

6. ห้องส้วม เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องทำความสะอาดทุกครั้ง

นอกจากนี้ ที่ได้ดูบ้านไม่ควรวางของเกะกะ ควรเก็บกวาดให้สะอาดทุกวัน รื้อบ้านจัดทำให้สวยงามรับกับตัวบ้าน ถ้าเป็นบ้านที่มีบริเวณสนามหญ้า ควรตัดหญ้าให้สั้นอยู่เสมอ เพื่อป้องกันสัตว์มีพิษ และควรทำทางระบายน้ำออกจากบ้านไปสู่แหล่งน้ำทิ้ง เพื่อไม่ให้ น้ำขัง และอยู่ในบริเวณบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนดูภาพการจัดบ้านเรือนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และ

ถูกสุขลักษณะ

2. ให้นักเรียนอภิปรายความรู้สึกเมื่อดูภาพนั้น

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. ขออาสาสมัครให้มาอ่านเรื่อง "ครอบครัวชุมชน" ให้เพื่อนฟัง

2. ครู - นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- สาเหตุที่ทำให้เกิดบะจะเกิดอุบัติเหตุ

- ควรแก้ไขเรื่องนี้อย่างไร

- นักเรียนเคยมีประสบการณ์คล้ายกับเรื่องนี้หรือไม่ ถ้ามีนักเรียนแก้ไขอย่างไร

3. สรุปเพิ่มเติมถึงความจำเป็นในการจัดบ้านเรือน และสิ่งแวดล้อมให้ถูก

สุขลักษณะในกรณีอื่นที่ยังไม่ได้พูดถึงอีก (ตามเนื้อหา)

ชั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกชองกิจกรรม "การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ" โดยให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม

2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง โดยมีนักเรียน เก่งปานกลาง:อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อน ใช้แผนการสอนที่ 1 แล้ว) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถาม ให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจในเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อจากเอกสารที่กำหนดให้ โดยไม่ช่วยเหลือกัน

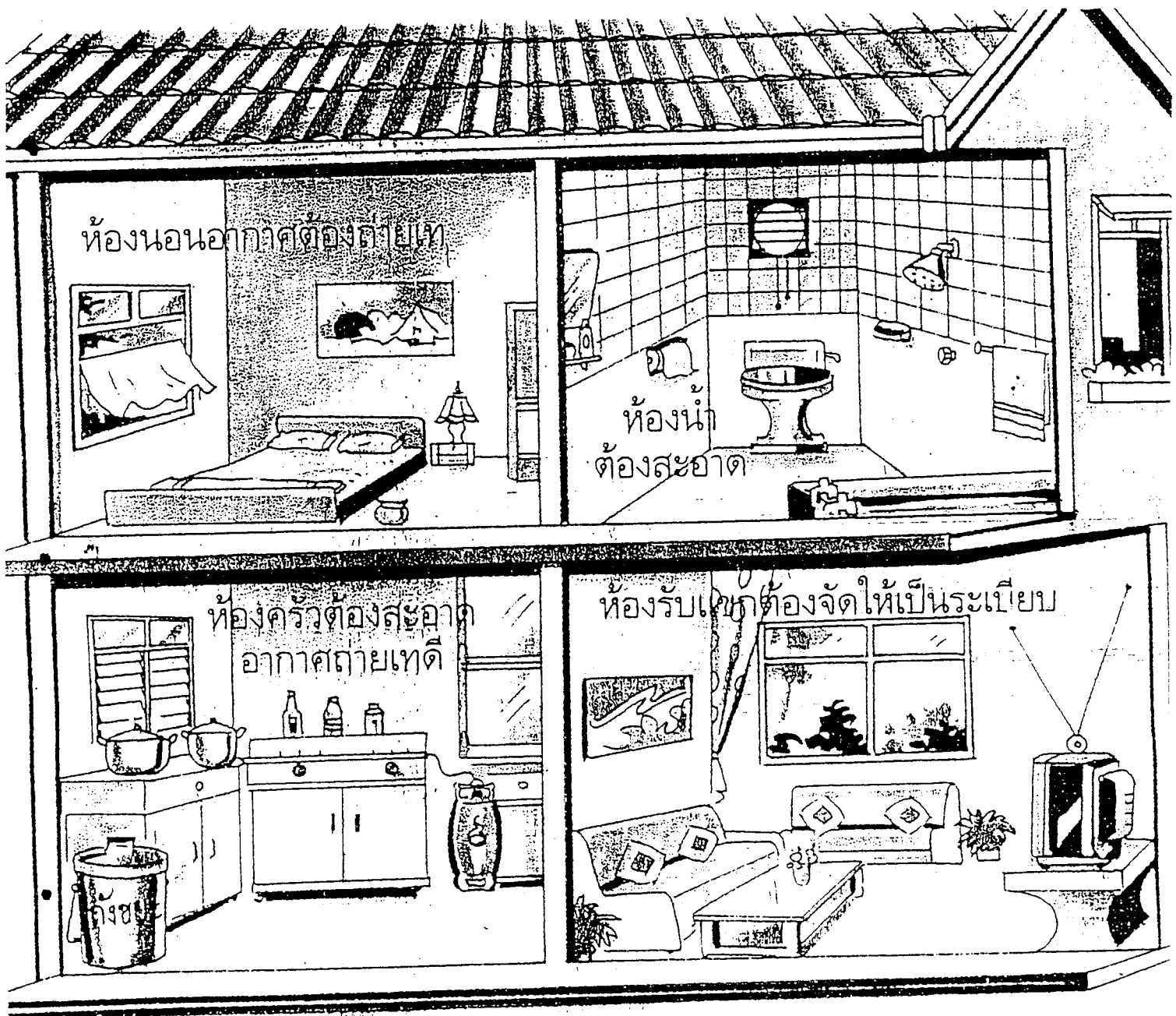
สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องกรณีตัวอย่าง "ครอบครัวซุลมุน"
2. ภาพตัดต่อ "การจัดบ้านเรือนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย"
3. ชองกิจกรรม "การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ"
4. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

ภาพในชั้นน้า

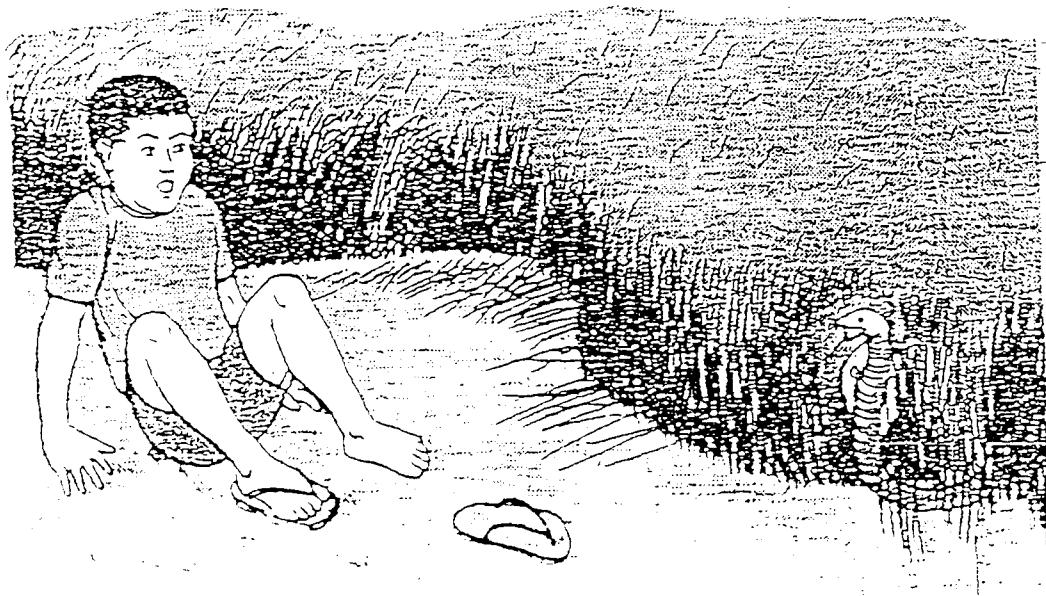


ครอบครัวขลุมน

เช้าวันเปิดเรียนวันแรก โต้งตื่นนอนสาย เขาลุกจากเตียงแล้วรีบร้อนไปที่ประตู เพื่อจะลงไปเข้าห้องน้ำ แต่ก่อนถึงประตูเขาก็ชนโครมเข้ากับเก้าอี้ที่เขาเอามาเพื่อเป็นชั้นไป เอาของเล่นบนหลังตู้เสื้อผ้าเมื่อคืนนี้ เขารับเลื่อนเก้าอี้ให้พ้นทางแล้วเปิดประตูออกไป ขณะลงบันได เขาก็สะดุดเข้ากับของเล่นของน้องเต๋า น้องชายจอมซนที่ชอบวางของเล่นเกลื่อนเกลอาดไม่เป็นที่เป็นทางจนเกือบตกบันได

ส่วนเต๋าซึ่งตื่นก่อนพี่ชาย หลังจากอาบน้ำแต่งตัวเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ลงไปที่สนามหญ้าหน้าบ้านเพื่อหาลูกฟุตบอลของเขา ขณะที่เต๋ากำลังเดินหาลูกฟุตบอลอยู่ที่สนามหญ้าซึ่งมีหญ้าขึ้นรกมากนั้น เต๋าก็ดกใจแทบสิ้นสติเมื่อเลื้อยไปเห็นงูตัวใหญ่อยู่ในพงหญ้าที่พ่อของเขาขังตัดไม้เสร็จ มักเลื้อยปราดผ่านหน้าเต๋าไป โชคดีที่เจ้งตัวนั้นไม่ทำอันตรายเต๋า

ระหว่างรับประทานอาหารมื้อเช้าร่วมกันพ่อ แม่ ลูก พ่อพูดถึงอุบัติเหตุซึ่งเกือบจะเกิดกับลูกทั้งสองว่า "เป็นเพราะครอบครัวเราไม่เอาใจใส่ในการจัดบ้าน เร็วและสิ่งแหวดล้มให้เสีย เสร็จแล้วหลังจากกลับจากทำงานและลูก ๆ กลับจากเรียนหนังสือเราจะมาพูดกันถึงวิธีป้องกัน และแก้ไข ไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก แต่ตอนนี้สายมากแล้วขอให้ทุกคนรีบรับประทานอาหารแล้วรีบไปโรงเรียน"



บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมและบัตรเนื้อหาให้สมาชิกทุกคนอย่างละ 1 บัตร

3. ให้สมาชิกศึกษาบัตรเนื้อหาแล้วทำกิจกรรมตามคำชี้แจงในบัตรกิจกรรม โดยในการทำกิจกรรมนั้น ให้ยึดหลักการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจเนื้อหาดี ให้อธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ โดยอาจจับคู่อธิบาย หรืออธิบายเป็นกลุ่ม (ในกรณีที่มีสมาชิกที่ไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน) ส่วนสมาชิกที่เข้าใจดีส่วนที่เหลือให้ทำกิจกรรมต่อไปด้วยตนเอง แต่เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการให้ช่วยอธิบาย ให้ช่วยกันที่ เพื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจในเนื้อหา และสามารถทำแบบทดสอบย่อยท้ายบทเรียนได้ดี อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้

3. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนนำคำตอบมาอภิปรายสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคำตอบว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด ในการอภิปรายให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้มาก เพื่อที่กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหาดีแล้ว หลังจากแก้ไขคำตอบที่กลุ่มลงความเห็นว่ามีผิดเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคำตอบส่งครู

บัตรเนื้อหา

ประโยชน์ของการจัดบ้านและสิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้ถูกสุขลักษณะได้

1. ทำให้ผู้อยู่อาศัยเกิดความสุขสบายใจ มีสุขภาพจิตดี
2. ทำให้ผู้อยู่อาศัยหาของใช้ง่าย ไม่สับสน
3. ทำให้ปราศจากกลิ่นรบกวน ป้องกันแมลงหรือสัตว์มีพิษเข้ามาอยู่อาศัย

เช่นแมลงสาบ หนู ตะขาบ เป็นต้น

4. ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ

หลักการในการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ห้องนอน ต้องเป็นห้องที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น
2. ห้องครัว ควรอยู่ไกลจากห้องรับแขก มีที่ระบายอากาศและกลิ่นได้ดี มีถังขยะ

ที่มีฝาปิดมิดชิด

3. ห้องอาหาร ไม่ควรอยู่ไกลจากห้องครัวนัก ต้องสะอาดเรียบร้อย
4. ห้องรับแขก ควรตั้งอยู่ด้านหน้าของตัวบ้าน และมีที่ตั้ง โต๊ะรับแขกได้ สะอาด

อากาศถ่ายเทสะดวก

5. บริเวณบ้าน ควรมีถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด และตั้งอยู่ห่างจากตัวบ้านพอสมควร เพื่อให้คนเก็บขยะมาเก็บ หรือไม่มีที่เก็บควรฝังหรือเผาให้เรียบร้อย

6. ห้องส้วม เมื่อใช้เสร็จแล้วต้องทำความสะอาดทุกครั้ง

บัตรกิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกผลดี ของการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะมา 4 ข้อ
2. จงบอกผลเสียของการจัดบ้านเรือนไม่ถูกสุขลักษณะมา 4 ข้อ
3. ให้นักเรียนบอกวิธีการจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ จากหัวข้อต่อไปนี้

(เลือกจากหนึ่งหัวข้อต่อไปนี้)

- ก. ห้องนอน
- ข. ห้องรับแขก
- ค. บริเวณบ้าน
- ง. ห้องอาหาร

(ให้ทำในกระดาษคำตอบที่นำมาในช่องกิจกรรม)

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้
แผนการสอนที่ 9
การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ตลอดจนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมที่ถูกวิธี ย่อมทำให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะได้
2. อธิบายวิธีปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกวิธีได้
3. อธิบายผลเสียของการใช้ห้องน้ำห้องส้วมที่ไม่ถูกสุขลักษณะได้
4. อธิบายถึงวิธีการทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมได้
5. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้และดูแลรักษาห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะได้ถูกต้อง

อย่างน้อยร้อยละ 80

เนื้อหา

ห้องส้วมเป็นห้องที่ทุกบ้านจำเป็นต้องมี และต้องดูแลรักษาให้ถูกสุขลักษณะเพราะจะช่วยให้ไม่ให้เกิดโรคและกลิ่นแพร่กระจายรบกวนคนในบ้าน ส้วมที่คนนิยมใช้กันอยู่ทั่วไป คือ ส้วมซึม เพราะสามารถสร้างไว้ในอาคารบ้านเรือนและรักษาความสะอาดได้ง่าย ไม่มีกลิ่นรบกวนเพราะมีระบบน้ำซังในคอห่าน เพื่อป้องกันกลิ่นระเหยและป้องกันแมลงได้

1. วิธีการใช้ส้วมซึม ควรปฏิบัติดังนี้

- ก่อนและหลังการใช้ห้องส้วมควรราดน้ำให้สะอาดทุกครั้ง
- ถ่ายให้ตรงคอห่าน เพื่อจะได้ทำความสะอาดได้ง่าย
- หลังจากถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะเสร็จแล้ว ต้องราดน้ำทำความสะอาดโถส้วม และล้างมือให้สะอาดก่อนออกจากห้องน้ำทุกครั้ง
- ไม่ทิ้งสิ่งต่าง ๆ ลงในโถส้วม เช่น กระดาษ ผ้าอนามัย เป็นต้น เพราะจะทำให้ส้วมอุดตัน

2. การทำความสะอาดส้วม ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ของใช้ภายในส้วมควรจัดให้มีเฉพาะของใช้ที่จำเป็นเท่านั้น เช่น สบู่ ขัน กระจกชำระ และหมั่นดูแลจัดเก็บสิ่งของเหล่านี้ให้เป็นระเบียบและสะอาดอยู่เสมอ

2. หมั่นดูแลทำความสะอาดห้องส้วมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยราดน้ำ แล้วจึงใช้ผงขัดโรยให้ทั่ว ใช้แปรงขัดพื้นขัดให้ทั่วบริเวณ โดยเฉพาะโถส้วม จากนั้นทิ้งไว้สักครู่ เพื่อให้ผงขัดกัดคราบสกปรกออกให้หมด แล้วจึงราดน้ำล้างให้สะอาด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำ

ครูพานักเรียนไปสำรวจห้องส้วมนักเรียนในโรงเรียน โดยมอบหมายให้นักเรียน

1 กลุ่ม ต่อห้องส้วม 1 ห้อง และรวบรวมข้อมูลตามแบบบันทึกที่ครูกำหนดให้ (ภาคผนวก)

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น

1. นักเรียนรายงานผลการสำรวจตามหัวข้อที่กำหนดในแบบบันทึก

2. ครู - นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- ลักษณะของห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกละเลย
- ผลเสียของการใช้ห้องน้ำที่ไม่ถูกละเลย
- วิธีการทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม
- วิธีปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำห้องส้วม

3. สรุปเพิ่มเติมในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการใช้ห้องน้ำห้องส้วมตลอดจนการดูแลรักษาห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกต้องทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน (ตามเนื้อหา)

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรม"การดูแลรักษาห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกละเลย" ให้แต่ละกลุ่ม โดยให้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม

2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมีนักเรียน เก่งปานกลาง:อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนใช้แผนการสอนที่ 1 แล้ว) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่มโดยดูแลอยู่

อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เก่งหรือเข้าใจในเนื้อหาช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนสอบย่อย

นักเรียนทั้งชั้นทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ โดยไม่ช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานที่จริง (ห้องส้วมโรงเรียน)
2. อุปกรณ์ในการทำความสะดวก
3. แบบบันทึกการสำรวจห้องส้วมโรงเรียน
4. แบบทดสอบย่อย

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

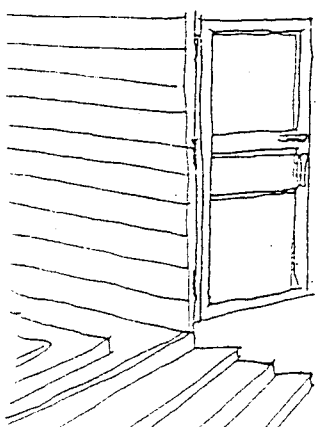
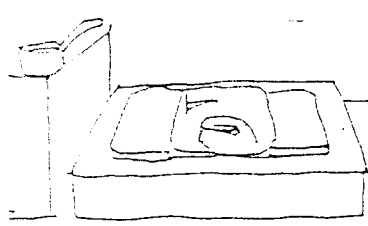
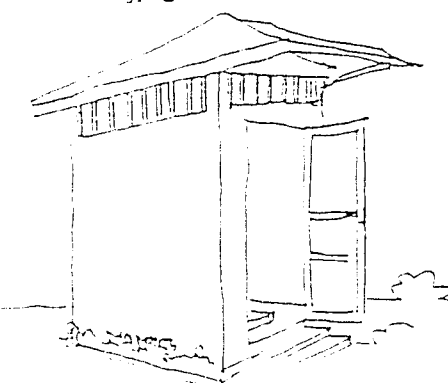
แบบบันทึก

ชั้นนำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแบบบันทึกนี้ไปสังเกตส้วมของโรงเรียน โดยให้ 1

กลุ่ม ต่อห้องส้วม 1 ห้อง

ให้กาเครื่องหมาย / ลงใน ถ้าพบว่าสภาพส้วมเป็นไปตามแบบสังเกต

1. ฝาผนังและประตูส้วม 	☐ มีรอยขีดเขียน ☐ มีภาพวาดต่างๆ ☐ มีคราบสกปรกติดอยู่ ☐ ฝาผนังมีรู ☐ ประตูปิดได้ไม่สนิท ☐ กลอนประตูไม่ดีหรือไม่มี	☐ ไม่มีรอยขีดเขียน ☐ ไม่มีภาพวาดต่างๆ ☐ ไม่มีคราบสกปรกติดอยู่ ☐ ฝาผนังไม่มีรู ☐ ประตูปิดได้สนิท ☐ กลอนประตูเรียบร้อย
2. บริเวณพื้นส้วม 	☐ มีคราบสกปรกเกาะ ☐ ไม่มีน้ำทำความสะอาด ☐ มีเศษดินเกาะตามพื้น ☐ มีเศษอุจจาระในคอก่านส้วม	☐ ไม่มีคราบสกปรกเกาะ ☐ มีน้ำเพียงพอที่จะทำความสะอาด ☐ ไม่มีเศษดินเกาะตามพื้น ☐ คอก่านส้วมสะอาด
3. บริเวณโดยรอบ 	☐ มีกลิ่นเมื่อเดินเข้าใกล้ ☐ ทางเดินรกมีหญ้าขึ้น ☐ ทางระบายน้ำอุดตันน้ำไม่ไหล	☐ ไม่กลิ่น ☐ ทางเดินไปสะอาด ☐ ทางระบายน้ำดี

บัตรเนื้อหา

ห้องส้วมเป็นห้องที่ทุกบ้านจำเป็นต้องมี และต้องดูแลรักษาให้ถูกสุขลักษณะเพราะจะช่วยให้ไม่ให้เกิดโรคและกลิ่นแพร่กระจายรบกวนคนในบ้าน ส้วมที่คนนิยมใช้กันอยู่ทั่วไป คือ ส้วมซึม เพราะสามารถสร้างไว้ในอาคารบ้านเรือนและรักษาความสะอาดได้ง่าย ไม่มีกลิ่นรบกวนเพราะมีระบบน้ำซังในคอห่าน เพื่อป้องกันกลิ่นระเหยและป้องกันแมลงได้

1. วิธีการใช้ส้วมซึม ควรปฏิบัติดังนี้

- ก่อนและหลังการใช้ห้องส้วมควรราดน้ำให้สะอาดทุกครั้ง
- ถ่ายให้ตรงคอห่าน เพื่อจะได้ทำความสะอาดได้ง่าย
- หลังจากถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะเสร็จแล้ว ต้องราดน้ำทำความสะอาดโถส้วม และล้างมือให้สะอาดก่อนออกจากห้องน้ำทุกครั้ง
- ไม่ทิ้งสิ่งต่าง ๆ ลงในโถส้วม เช่น กระดาษ ผ้าอนามัย เป็นต้น เพราะจะทำให้ส้วมอุดตัน

2. การทำความสะอาดส้วม ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ของใช้ภายในส้วมควรจัดให้มีเฉพาะของใช้ที่จำเป็นเท่านั้น เช่น สบู่ ชัน กระดาษชำระ และหมั่นดูแลจัดเก็บสิ่งของเหล่านี้ให้เป็นระเบียบและสะอาดอยู่เสมอ
2. หมั่นดูแลทำความสะอาดห้องส้วมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยราดน้ำแล้วจึงใช้ผงซักฟอกโรยให้ทั่ว ใช้แปรงขัดพื้นขัดให้ทั่วบริเวณ โดยเฉพาะโถส้วม จากนั้นทิ้งไว้สักครู่เพื่อให้ผงซักฟอกตกสกรปรกออกให้หมด แล้วจึงราดน้ำล้างให้สะอาด

บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง ให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มอย่างละ 1 บัตร
2. ให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาบัตรเนื้อหาแล้วทำกิจกรรมตามคำชี้แจงในบัตรกิจกรรม โดยในการทำกิจกรรมนั้น ให้ยึดหลักการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจเนื้อหาดี ให้อธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ โดยอาจจับคู่อธิบาย หรืออธิบายเป็นกลุ่ม (ในกรณีที่มีสมาชิกที่ไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน) ส่วนสมาชิกที่เข้าใจดีส่วนที่เหลือให้ให้ทำกิจกรรมต่อไปด้วยตนเอง แต่เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการให้ช่วยอธิบาย ให้ช่วยทันที เพื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจในเนื้อหา และสามารถทำแบบทดสอบย่อยท้ายบทเรียนได้ดี อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้
3. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนนำคำตอบมาอภิปรายสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคำตอบว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด ในการอภิปรายให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อที่กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหาดีแล้ว หลังจากแก้ไขคำตอบที่กลุ่มลงความเห็นว่ามีผิดเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคำตอบส่งครู

บัตรกิจกรรม

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนวิธีการใช้ห้องส้วมที่ถูกวิธีมาตามลำดับขั้น

.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วม

- | | | |
|------------------------|--------------------|------------------|
| () แปรงลวดหรือแปรงไม้ | () ไม้กวาดขนไก่ | () ชันตักน้ำ |
| () ถังตักน้ำ | () ไม้กวาดดอกหญ้า | () น้ำยาขัดพื้น |
| () ไม้กวาดทางมะพร้าว | () ผ้าเช็ด | () ที่ตักขยะ |

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติจริงในการทำทำความสะอาดห้องส้วมโรงเรียนโดย 1 กลุ่มต่อห้องส้วม 1 ห้อง (ใช้เวลานอกเวลาเรียน เช่น เวลาก่อนเข้าเรียน หลังเลิกเรียน) หลังจากปฏิบัติเรียบร้อยแล้วให้มารายงานครูเพื่อตรวจผลงาน

(ตอนที่ 1 และที่ 2 ให้ทำในกระดาษคำตอบที่ครูให้มาในช่องกิจกรรม)

บัตรเฉลย

- ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนวิธีการใช้ห้องส้วมที่ถูกต้องวิธีมาตามลำดับชั้น
1. ก่อนและหลังการใช้ห้องส้วมควรราดน้ำให้สะอาดทุกครั้ง
 2. ถ่ายให้ตรงคอห่าน เพื่อจะได้ทำความสะอาดได้ง่าย
 3. หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมแล้วควรล้างมือให้สะอาด

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการทำสะอาดห้องน้ำห้องส้วม

(/)	()	(/)
(/)	()	(/)
(/)	()	(/)

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติจริงในการทำสะอาดห้องส้วมโรงเรียนโดย 1 กลุ่มต่อห้องส้วม 1 ห้อง (ใช้เวลานอกเวลาเรียน เช่น เวลาก่อนเข้าเรียน หลังเลิกเรียน) หลังจากปฏิบัติเรียบร้อยแล้วให้มารายงานครูเพื่อตรวจผลงาน

(ครูตรวจผลงาน)

แผนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

แผนการสอนที่ 10

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และของใช้ส่วนตัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มและของใช้ส่วนตัวที่สะอาดเหมาะสมกับสภาพอากาศและความต้องการ จะช่วยให้ผู้ใช้มีสุขภาพดีและเป็นการประหยัด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายประโยชน์ของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มได้
2. สามารถเลือกใช้เสื้อผ้าได้เหมาะสมกับอากาศและความต้องการของร่างกายได้
3. อธิบายโทษของการใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มและของใช้ส่วนตัวที่ไม่สะอาดได้
5. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และของใช้ส่วนตัวได้ถูกต้อง

อย่างน้อย 8 ข้อ ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และของใช้ส่วนตัว

1. ประโยชน์ของเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม

- ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ป้องกันอากาศร้อน หนาว รวมทั้งอันตรายจากแสงแดด การขีดข่วน หรือถูกสัตว์ขบกัดได้

- ป้องกันการแพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้อื่น และป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ง่าย เช่น ถ้าเป็นแผลที่แขน อาจใส่เสื้อแขนยาวเพื่อป้องกันฝุ่นละอองเข้าแผลเป็นต้น

- ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ การเลือกสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาดและเหมาะสมกับวัย ทำให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกภาพดี

การเลือกใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

การเลือกใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ควรเลือกให้เหมาะกับรูปร่าง บุคลิก เพศ และวัย และฐานะของผู้สวมใส่ นอกจากนั้นยังควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพฤดูกาล สภาพ

อากาศ และกาลเทศะ เช่น ฤดูร้อน ควรใส่เสื้อผ้าบางเบา ฤดูหนาว ควรใส่เสื้อผ้าเนื้อหนา
ไปโรงเรียนต้องใส่ชุดนักเรียน เมื่ออยู่บ้านแต่งกายตามสบาย

โทษของการสวมเสื้อผ้าที่ไม่สะอาด

1. อาจทำให้เกิดโรคผิวหนังบางชนิดได้
2. บุคลิกภาพไม่ดี
3. ไม่มีใครอยากคบด้วย
4. เสื้อผ้าขาดง่าย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูติดภาพ 2 ภาพ คือ "ภาพเด็กชายเมากลิ และภาพเด็กชายปัจจุบัน"บนกระดาน
ดำ แล้วถามนักเรียนว่า

- ภาพสองภาพมีอะไรที่แตกต่างกัน
- ถ้าให้นักเรียนเลือกเป็นบุคคลในภาพ นักเรียนอยากเป็นใคร เพราะอะไร

ขั้นครูเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น

1. ให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
2. ขออาสาสมัครกลุ่มละ 1 คน แล้วแจกแถบประโยค"การแต่งกายตามโอกาสต่าง ๆ"
ให้คนละ 1 ชิ้น ครูติดบัตรภาพ"การแต่งกายตามโอกาสต่าง ๆ"ที่กระดานดำแล้วให้อาสาสมัครนำ
แถบประโยคที่ตนมีอยู่ไปวางต่อกับภาพ โดยภาพกับข้อความนั้นต้องสัมพันธ์กัน
3. ครูและนักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง แล้วอภิปรายถึงการเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสม
กับความต้องการของร่างกายและโอกาส
4. ครูติดภาพคนที่แต่งกายสะอาดกับภาพคนแต่งกายไม่สะอาด บนกระดานดำแล้วให้
นักเรียนช่วยกันออกมาเขียนประโยคและโทษของการสวมเสื้อผ้าที่สะอาดและไม่สะอาดได้
5. ครูสรุปเพิ่มเติมการเลือกใช้เสื้อผ้าตามโอกาสต่าง ๆ และประโยชน์และโทษของการ
ใช้เสื้อผ้าที่สะอาดและไม่สะอาด (ตามเนื้อหา) เป็นข้อ ๆ ให้นักเรียนจดบันทึก

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. แจกซองกิจกรรม"เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มและของใช้ส่วนตัว" โดยให้ทำกิจกรรม
ตามที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม
2. สมาชิกในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มมี 4 คน และใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งโดยมี
นักเรียน เก่งปานกลาง:อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งครูแบ่งไว้ในขั้นเตรียมการก่อนใช้แผน

การสอนที่ 1 แล้ว) ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำโดย การอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การตรวจคำตอบจากการทำกิจกรรม

3. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่มและการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจในเนื้อหาดีช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

ขั้นตอนทดสอบย่อย

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อจากเอกสารที่กำหนดให้ โดยไม่ช่วยเหลือกัน

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพเด็กชายเมาศลี และภาพเด็กชายปัจจุบัน
2. ภาพคนแต่งกายสะอาด และคนแต่งกายไม่สะอาด
3. บัตรภาพ"การแต่งกายตามโอกาสต่าง ๆ"
4. แถบประโยค"การแต่งกายตามโอกาสต่างๆ"
5. ซองกิจกรรม"เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มและของใช้ส่วนตัว"
6. แบบทดสอบย่อย

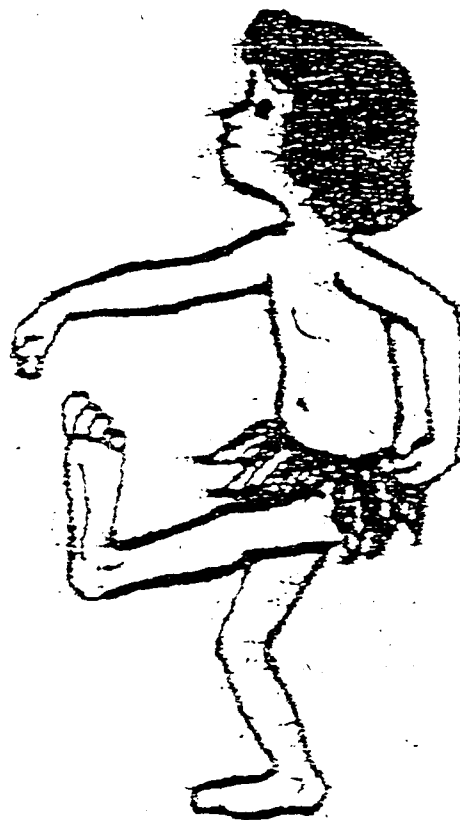
การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถามของนักเรียน
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย
2. ตรวจผลงานกลุ่มย่อย
3. ตรวจแบบทดสอบย่อย

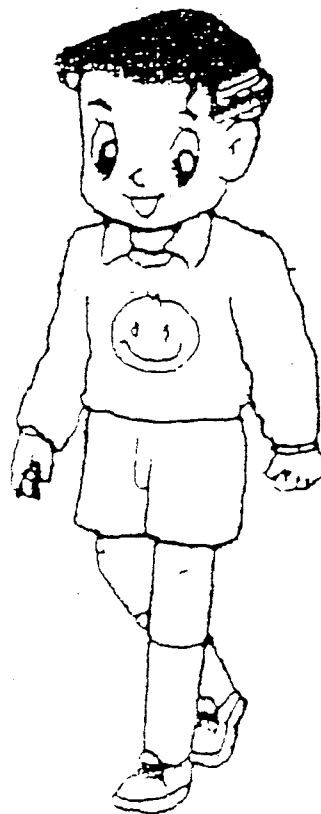
ภาพในชั้นน้ำ

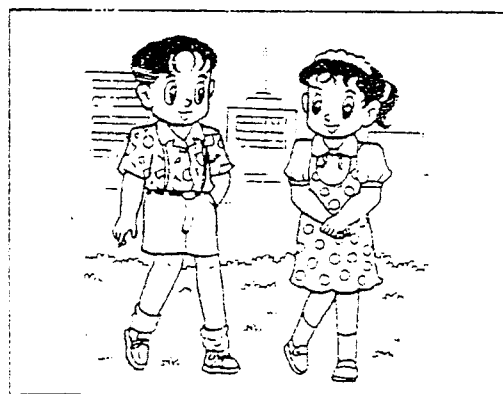
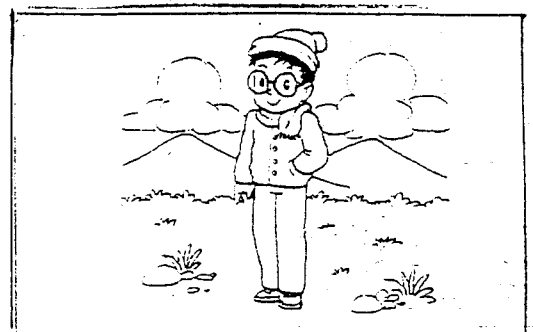
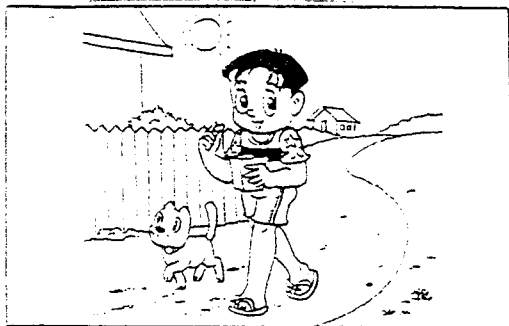
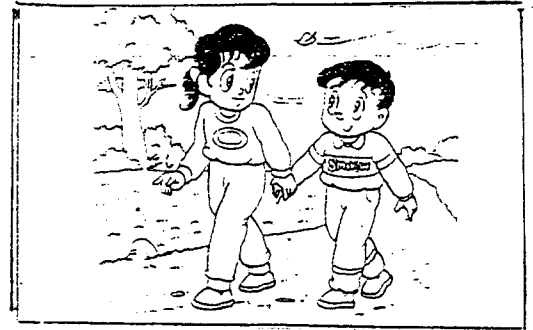
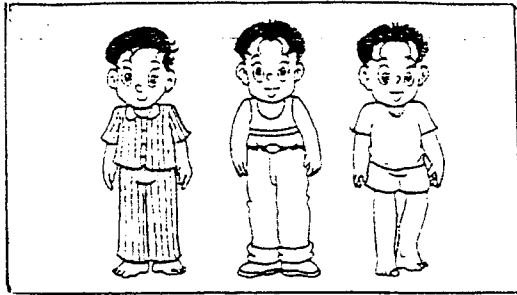
ภาพเด็กชายเมาคลี

(แสดงการแต่งกายในสมัยก่อน)



ภาพเด็กชายปัจจุบัน
(แสดงการแต่งกายในสมัยนี้)





แบบประโยคการแต่งกายในโอกาสต่าง ๆ

การแต่งกายเมื่อไปเที่ยวหรือไปธุระนอกบ้าน

สภาพอากาศหนาว

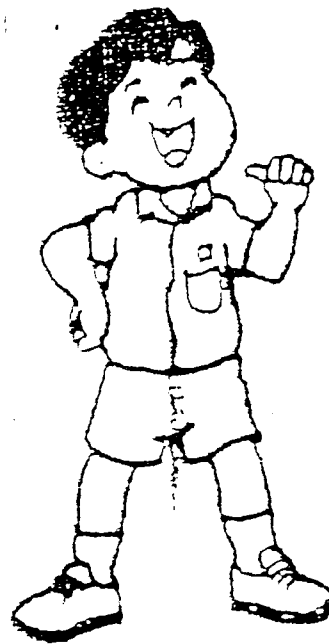
สภาพอากาศร้อน

สภาพอากาศหนาวมาก

การแต่งกายเมื่ออยู่กับบ้าน

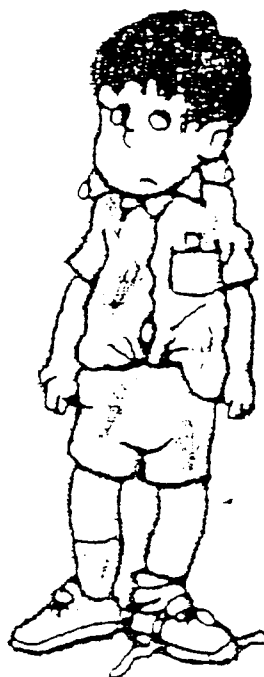
ภาพในชั้นครูเล่นบทบาทเรียนต่ออีกเรียนทั้งชั้น

ภาพคนแต่งกายสะอาด



ภาพในชั้นครูนำเสนอทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

ภาพคนแต่งกายสกปรก



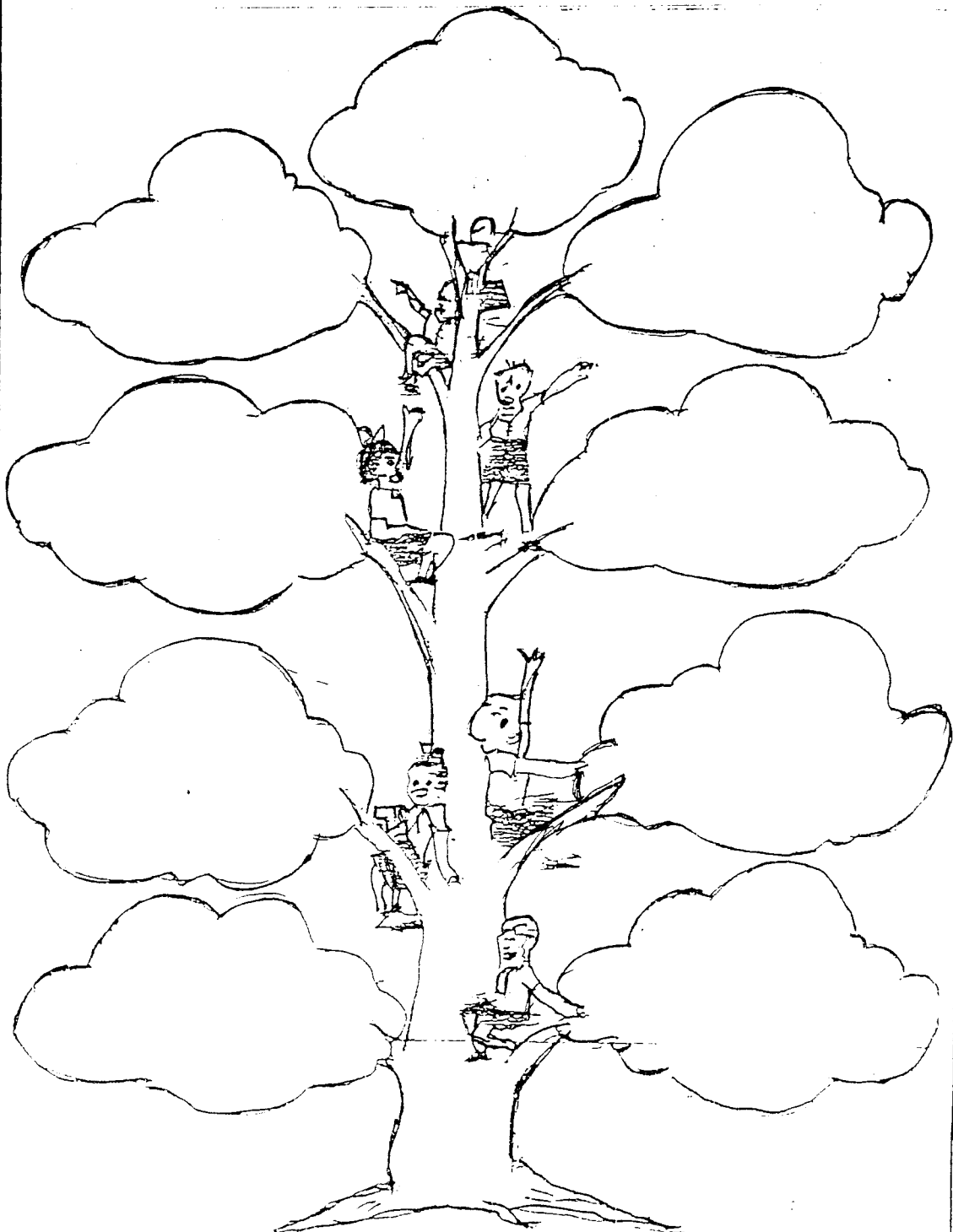
บัตรคำสั่ง

ให้หัวหน้ากลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้เพื่อนสมาชิกฟังอย่างน้อย 2 เที้ยว

1. ให้หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 ให้สมาชิกอย่างละ 1 บัตร
2. ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มทำกิจกรรมที่ 1 ตามคำชี้แจงในบัตรกิจกรรมโดยในการทำกิจกรรมนั้น ให้ยึดหลักการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้ที่เข้าใจเนื้อหาดี ให้อธิบายให้เพื่อนสมาชิกที่ยังไม่เข้าใจ โดยอาจจับคู่อธิบาย หรืออธิบายเป็นกลุ่ม (ในกรณีที่สมาชิกที่ไม่เข้าใจมากกว่า 1 คน) ส่วนสมาชิกที่เข้าใจดีส่วนที่เหลือให้ทำกิจกรรมต่อไปด้วยตนเอง แต่เมื่อมีสมาชิกในกลุ่มคนใดต้องการให้ช่วยอธิบาย ให้ช่วยทันที เพื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจในเนื้อหา และสามารถทำแบบทดสอบย่อยท้ายบทเรียนได้ดี อันจะเป็นผลให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้
3. สมาชิกคนใดที่ทำกิจกรรมที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้วให้เริ่มศึกษากิจกรรมที่ 2 ต่อไป โดยให้ปฏิบัติตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เหมือนการทำกิจกรรมที่ 1
3. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้สมาชิกทุกคนนำคำตอบมาอภิปรายสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบคำตอบว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด ในการอภิปรายให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้มาก เพื่อที่กลุ่มจะได้ตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหาดีแล้ว ถ้ามีข้อสงสัยให้ตรวจสอบกับบัตรเนื้อหาอีกครั้ง เมื่อแก้ไขคำตอบที่กลุ่มลงความเห็นว่ามีผิดเรียบร้อยแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู

กิจกรรมที่ 1

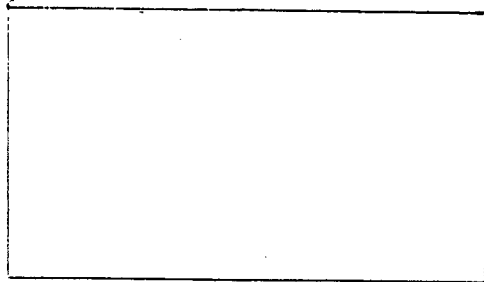
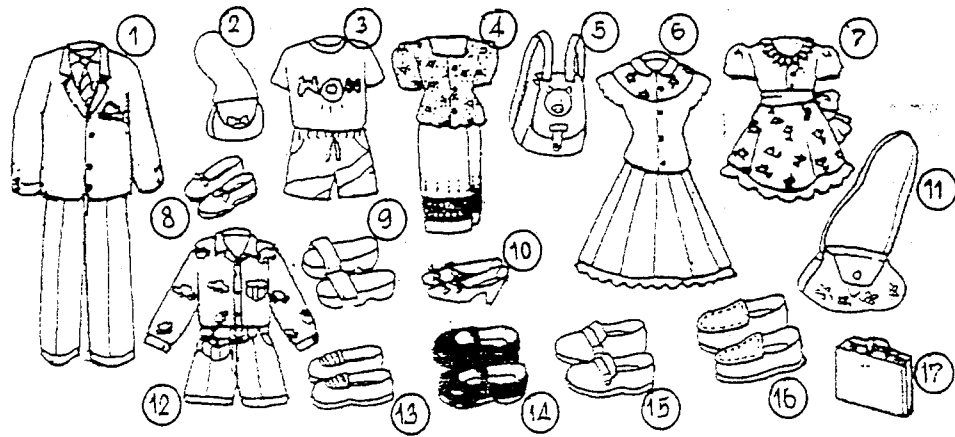
- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มลงบนต้นไม้ที่กำหนดให้ แล้วระบายด้วยสีฟ้า
2. ให้นักเรียนเขียนโทษของการสวมใส่เสื้อผ้าที่ไม่สะอาดลงบนต้นไม้ที่กำหนดให้ แล้วระบายด้วยสีชมพู (ทำลงในกิจกรรม)



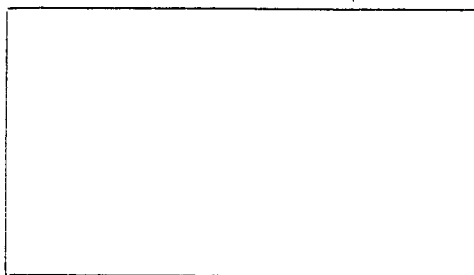
บัตรกิจกรรมที่ 2

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนกลุ่มแจกบัตรกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มคนละ 1 บัตร
2. ให้ทำลงในบัตรกิจกรรม

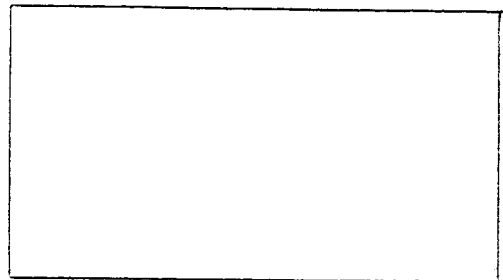
สุดา มานพ คุณพ่อ คุณแม่ จะไปงานแต่งงาน ให้นักเรียนจัดเตรียมเครื่องแต่งกายสำหรับทุกคน โดยเลือกจากที่กำหนดไว้ให้ แล้วนำไปจัดเตรียมไว้ให้แต่ละคน โดยนำหมายเลขกำกับกับเครื่องแต่งกายมาใส่ไว้ในช่องเครื่องแต่งกายของแต่ละคน



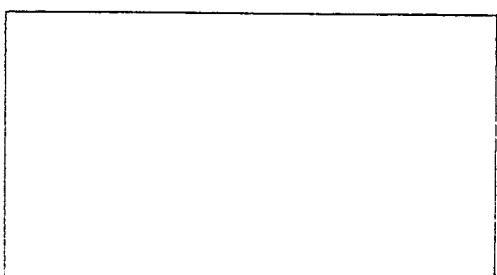
เครื่องแต่งกายสำหรับสุดา



เครื่องแต่งกายสำหรับคุณพ่อ



เครื่องแต่งกายสำหรับมานพ



เครื่องแต่งกายสำหรับคุณแม่